

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym: **W Warszawie**: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.
 Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 50.
 Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 8.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Dziś: Niep. pocz. N. P. M.
 Wtorek: Leokadii Walerj.
 Środa: N. M. P. Loretańsk.
 Czwartek: Damazego P. W.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 54.
 Zachód " " 47.
 Długość dnia godzina .. 7 " 54.
 Ubyło " " 8 " 48.

Wschód księżycy o godzinie 1 minut 55 r.
 Zachód " " 53 w.
 Wysokość wody na Wiśle stóp 7 cali 6.
 Dziś o godzinie 4-ej rano zima 2 R.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garnontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz kop. 20.
Nekrologja: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce, pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wiersz po 2 kop. każdy raz; ogłoszenie minimum 20 kop.
Nadesłane: za jeden wiersz garnontowy rs. 1.
 Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Rajchmana i Frenclera ulica Senatorska

Piątek: Aleksandra M.
 Sobota: Eneji P. M.
 Niedziela: Herona M.
 Poniedziałek: Walerjana M.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: **Plac Teatralny nr. 9.** — **Telefon Redakcji nr. 268.** — **Telefon Administr. 571**

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Boguwoli, jutro Wyszosiawy.
Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. № 15—od 10-ej rano do 5-ej wieczorem.)— Wystawa obrazów Krywulca. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 7-ej wieczorem.)— Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy-Świat № 56—od 10-ej rano do 7 1/2 wieczorem.)— Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm. № 66—od 10-ej rano do 4-ej po południu. Wejście bezpłatne.)— Ostatnie dwa dni wystawy etnograficznej, złożonej z przeszło 1,000 okazów, przywiezionych przez p. Leopolda Janikowskiego z południowo-zachodnich brzegów Afryki. (Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm. № 66—od 10-ej rano do 4-ej po południu.)
Koncerty: Koncert Pauliny Lucca. (Sala ratuszowa—8 wieczorem.)
Odczyty: Trzeci odczyt p. Leopolda Janikowskiego „O życiu prywatnym i społecznym plemion, zamieszkujących południowo-zachodnie strony Afryki. (Wielka sala Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm.—6 wieczorem.)
Zabawy: Dla członków Towarzystwa reśursy obywatelskiej, ich rodzin, oraz osób zaproszonych „pogawędka towarzyska” wraz ze zbiorową kolacją składkową. (Resursa obywatelska—9 wieczorem.)
Teatry: Letni: dziś „Hugonoci” (z udziałem panny Klary Corcier, oraz p. Aristodemo Sillicha); jutro przedstawienie zawieszona;— Różmałtości: dziś „Ciarachy”; jutro „Ciarachy”;— Mały: dziś „Zabobon”; jutro „Zabobon”. (7 1/2 wieczorem.)
Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-ej rano do wieczora.)
Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień jutrzejszy rs. 1076 kop. 42. (Pożyczki wydawane będą, Wykup i prolougata uskuteczniają się od 9-ej rano do 1-ej po południu.)

— W dniu jutrzejszym, o godz. 9-ej zrana, w kościele św. Duchy (po-paulińskim) przed ołtarzem N. Panny Marii Częstochowskiej i ku Jej czci odprawiona będzie solenna wotywa.
 — W kościele św. Franciszka Serafickiego (po-franciszkańskim) jutro, o godz. 10-ej zrana, odprawiona będzie solenna wotywa z wystawieniem N. Sakramentu i procesją ku czci św. Antoniego Padewskiego.
 — W kaplicy Rodziny Marii przy rogu ulic Żytniej i Lesznej, w dniu jutrzejszym odprawiać się będzie w dalszym ciągu 40-godzinne nabożeństwo ku czczeniu uroczystości Niepokalanego Poczęcia N. Panny Marii.
 — Całodzienne nabożeństwa odpustowe z nieustannym wystawieniem N. Sakramentu, kazaniem, procesjami oraz niesporami odprawione zostaną w dniu jutrzejszym ku uczczeniu uroczystości N. Panny Marii Loretańskiej w kościele św. Anny (po bernardyńskim).

Budowa kanału.

Zakończeniem robót III-ej serji i jedyną poważniejszą robotą w r. b., jak budowa kanału ściekowego przez cytadelę, a zarazem zaopatrzenie jej w wodę.
 Przedwstępne układy pomiędzy zarządem inżynierji wojskowej, a magistratem m. Warszawy sięgają roku 1885 go.
 Odnosnie do zaopatrzenia cytadeli w wodę inżynier W. H. Lindley, opracował dwa projekty: pierwszy — dostarczania wody filtrowanej z Koszyków, drugi — budowy nowego zakładu pomp i filtrów dla cytadeli wyłącznie.
 Jakkolwiek drugi projekt miał pewne zalety, szczególnie zaś niezależność na wypadek zburzenia, to jednak nieodpowiednie miejsce do zaczerpnięcia wody i wysokość potrzebnego nakładu okazały się decydującymi i władze zaakceptowały pierwszy, za sumę 35,000 rs.
 Projekt wstępny dla kanalizacji obejmował 10,000 stóp głównego kanału, pomiędzy ulicą Zakroczymską, a głównym kolektorem Bielańskim,

za sumę 117,000 rs., oprócz zaś tego przewidywał wypust specjalny wewnątrz cytadeli, któryby w razie zburzenia kolektora Bielańskiego zabezpieczył prawidłowy odpływ wód ściekowych zarówno ze Starego-Miasta, jak też z terytorjum fortecy wprost do Wisły.

Kanał pomocniczy i wylot jego do Wisły kosztować miały 29,500 rs., zaś kanały dopływowe wewnątrz i połączenia domowe 83,000 rs.
 W ten sposób koszt całkowity tych robót miał wynosić 264,000 rs.

Projekt taki i przybliżone kosztorysy Lindleya posłużyły w następstwie do układów pomiędzy prezydentem miasta i głównym inżynierem fortecznym, a układy te zyskawszy zatwierdzenie władz, dały możność opracowania szczegółowych rysunków i dokładnych kosztorysów. Zarazem przyjęto, ażeby koszt kanalizacji ze względu na odpływ wspólnych ścieków miejskich (ze Starego-Miasta) i fortecznych został pokryty wspólnie przez kasę miejską i zarząd forteczny; zaś koszt robót wodociągowych ponosiła wyłącznie władza wojskowa.

Szczegółowy projekt, opracowany przez Lindleya w następstwie i zawierający mnóstwo zajmujących danych, wywołał musiał w sferach odnośnych dyskusję z uwzględnieniem specjalnych warunków. Wspominamy tylko, że dla przejścia rowów fortecznych opracowano i przedstawiono sześć odmiennych projektów i kosztorysów.

Zasadnicza różnica w tych projektach odnosiła się do kwestji: czy przejść pod rowami fortecznymi, czy też powyżej nich. Władze przez specjalnego swojego delegata generała Zabotkina wybrały, jako najodpowiedniejsze przejścia, nad rowami, akwaduki na arkach opartych na filarach kamiennych.

W maju r. b. nareszcie rozpoczęto budowę kana-

Z TEATRU.

Zanim zacznę mówić o „Ciarachach” Galasiewicza, chciałbym przedewszystkiem zwrócić uwagę czytelników na szczególny zamęt, jaki panuje u nas nie tylko wśród publiczności, ale i pomiędzy piszącymi o teatrze i dla teatru, w pojęciu nazwy sztuka ludowa.

Co to jest sztuka ludowa? Czy to utwór sceniczny dla ludu, czy o ludzie? Czy zadaniem jego lud wiejski kształcić i umoralniać, czy też obznajmiać z jego obyczajami i gwarą ludową miejską, czy wręcz przeciwnie, uprzykrzywiać sobie wytarte w tyłu komedjach i dramatach tużurki i fraki, autor na tylko odświeżyć wieczną prawdę gry uczuć i namiętności, tłem sielskiej atmosfery, sukmaną i siermięgą?...

Jeżeli sztuka ludowa ma być pisaną tylko w celach utylitarnych, w moralizatorskich zamiarach dla ludu, to pozostanie nadług, jeśli nie na zawsze pobożnym życzeniem autorskiem, z niezmiernie małą szansą jakichkolwiek rezultatów. Lud wiejski do teatru nie chodzi, nawet przyjechawszy do miasta, a sprowadzeni umyślnie na „Emigrację chłopską” do Krakowa, poczciwe kmiotki zajmowali się wszystkim na przedstawieniu, tylko nie sztuką, z której nie wnieśli, oprócz dorywczych wrażeń i uwag o szczegółach, ubraui aktorów, kolorze dekoracji, oświetleniu sceny lub sposobie spuszczenia kurtyny. Lud nasz nawet nie ma rozwiniętej ciekawości do wszelkiego rodzaju widowisk; szczególnie jeśli za nie płacić potrzeba; żaden kuglarz, akrobata ani nawet cygan z niedźwiedziem nie w naszych wioskach nie zarobia.

Konkluzja zatem prosta, że sztuka ludowa mająca oddziaływać na lud wiejski, musiała by być grana przez jakąś trupe wędrującą od wsi do wsi, i posu-

wającą poświęcenie aż do zaplacenja spektatorów za czas na przedstawieniu stracony.

Chciałbym też żeby mi wskazano w jakiejkolwiek z literatur europejskich sztuki w takim rzeczy pojęciu pisane. A jednak proszę przypomnieć sobie, co mówiono i pisano u nas po „Emigracji chłopskiej” Anczyca i ilu ona znalazła naśladowców.

Co innego z mieszkańcami miasta! Dla rozmaitych warstw ludności, potrzebne są specjalne teatry ludowe, jak w Niemczech, lub jeszcze lepiej popularne, jak we Francji. Tu sztuki muszą być starannie dobrane, pisane z odpowiednią tendencją i są też poważnym narzędziem cywilizacyjnym, etycznym, a nawet czynnikiem politycznym doniosłego znaczenia, nieraz nadużywany z karygodną lekkomyślnością, ale też nieraz do zapewnienia trjumu zbawionego dla kraju kierunku. Takie sztuki ludowe mają tradycję nieprzerwaną od czasów najdawniejszych w historii cywilizacji — dla nich powstał teatr w Grecji i one go utrzymały.

Powrót do tej złotej epoki teatru jest marzeniem wielu umysłów szlachetnych i w obecnej chwili; nie przeszło jednak pewno żadnemu anglikowi, francuzowi ani niemcowi przez głowę wykladać katechizm lub teorię moralności fermerom i parobkom wiejskim ze sceny i ściągac ich do miasta na takie lekcje, od pracy w polu odrywając. Kościół i szkoła, gazeta i książka powinny tu wystarczyć.

Jeżeli więc sztuka ludowa nie ma powodu bytu jako tendencyjna rzecz dla wsi, to może ma ona służyć jako sposób poznania ziemian dla mieszkańców miasta?

Przyznam się, że, ile cel taki wydalby mi się poważnym, o tyle bardzo bym wątpił o jego rezultatach. Choć domagano się u nas sztuk ludowych oddawna, a w pierwszych próbach wyprzedziliśmy nawet komedję i wodewil sielski gdzieindziej („Kri-kowiaci i górale”, „Zabobon”), to jednak twórcą tego kierunku pozostanie u nas w literaturze Anczyca.

Otóż chciałbym widzieć mieszczucha, któryby, obznajmiony dobrze z komedjami Anczyca, chciał się podawać za znawcę chłopia i jego obyczaju. Nawet język autora „Łobzowian” robiony jest *ad usum de phini*, w prowincjonalizmach czerpany z pod Łobzowa, a choć poetyczny i obrazowy, dalekim jest od jedności i siły wyrażen Junoszy, Dygasińskiego, lub autora „Ciarachów” najłepszych u nas znawców i malarzy ludu. Chłopi Anczyca i jego epigonów, to często zrzeczne sylwetki, jak w „Chłopach arystokratów” lub „Łobzowianach” z wielkim talentem na tle satyry społecznej artystycznie ugrupowane, ale prawdy realnej w nich równie mało, jak i obiektywnego oświetlenia, są to chłopcy z komedji, a nie z życia, nakreśnieni do obywatelskiej bezspornie, ale zawsze tylko tendencji autora. Chłopa, powtarzam, nikt się z tych komedji nie będzie uczył, a kto na nich swoje studia ograniczy, nie daleko zajdzie.

Wogóle, gdyby obrazy nawet były szersze i traktowane najbardziej przedmiotowo, to jeszcze mały byłby z nich pożytek, również dla etnograficznej wiedzy i odcieni ludowego językoznawstwa, jak i dla nauki mieszczan o wieśniakach.

Pozostaje inne zadanie, zwrot poważny do badań psychologicznych, na gruncie realnym opartych, który zmanifestował się potężnie w ostatnich latach w beletrystyce europejskiej, a przeni-knąwszy do nas z Sienkiewiczem, Prusem, Świętochowskim, Orzeszkową, Junoszą, Dygasińskim i kilkoma innymi pisarzami powieści i nowel, na scenie jak dotąd w jednym zmanifestował się Galasiewicz. Nowy ten prąd silny i pierwszorzędnej w skutkach doniosłości, powstał pod potężnym technieniem równouprawnienia do samoistnego życia każdej cząstki składowej społeczeństwa, również w wiedzy, jak i w sztuce. Chłop nazywany łaskawie młodszym bratem, a traktowany jak pasierb nawet w dziedzinie sztuki, dostawał lekką strawę przy ciężkiej pracy, a gdy żądał posiłku materji i ducha, miłośni-

tu, na zasadzie zatwierdzonego kosztorysu 126,000 rubli.

Szczegóły budowy przedstawiają bardzo wiele zajmujących stron, a wspomnę tylko o skasowaniu fosy okopowej, wydzielającej woń zabójczą na całej przestrzeni od stacji obwodowej ku Rudzie Marymonckiej.

Fosa obecnie wysycha zupełnie i nie zaraża okolicę wstrętnym zapachem.

Budowa kanału, oprócz w forcie Siergieja, dwóch akwaduków, mostu pod koleją nadwiślańską i wielu innych punktów, uskutecznionych w tunelu, zalicza się do najbardziej zajmujących i trudnych.

Wymiary kanału jajowatego przekroju wynoszą 1.40 m. wysokości i 0.80 m. szerokości w pachach; na akwadukach ułożone są rury żelazne o średnicy 0.76; spadek dna kanału wynosi 1:1,300, zaś nachylenie rur żelaznych na akwadukach jest znacznie większe, a mianowicie 1:560.

Nowe to ogniwo przyczyni się niewątpliwie do polepszenia warunków sanitarnych miasta, usuwa bowiem ważny bardzo wylot starego kanału nieco powyżej mostu kolei nadwiślańskiej, odprowadzając ścieki daleko po za granice Warszawy ku Bielonom.

S.

Niespożyte zagadnienie.

— Czy szkodzi nam używanie tytoniu, czy dobrze robi, czy wreszcie pozostaje bez wpływu—oto pytania, które nieskończoną ilość razy tu i tam stawiano, nieskończoną ilość odpowiedzi wywołały i—do dziś dnia bez odpowiedzi pozostały.

„Pomaga”, twierdzą jedni, „szkodzi”, wołają inni, co prosto ze względu na pierwszych znaczy, iż są amatorami tytoniu, dla drugich zaś, że go nie znoszą.

A zagadnienie samo trwa dalej nierozwiązane, niespożyte.

Świeżym dowodem tego jest broszura, jaka obecnie wyszła nakładem Wolfa Peifera w Berlinie p. n. „Für und wider den Tabak” (Za i przeciw tytoniowi), a w której zebrano w całość nadesłane ongi przez wybitniejsze osobistości w Niemczech odpowiedzi na kwestjonariusz redakcji *Deutschen Tabak-Zeitung*.

Rezultat podobnej ankiety, zarządzanej ongi przez *Figaro* paryżki, podaliśmy tu w swoim czasie, dziś więc zamieszczamy opinię pod tym względem Niemiec.

L. Anzengruber, zmarły przed rokiem poeta austriacki, odpowiada krótko i węzłowato: „Palenie tytoniu wstrętnym jest, niezdolnym dla powonienia zwyczajem, świadomość jednak tego nie przeszkadza mi do palenia cygar i to namiętnie, zwłaszcza przy pracy.”

Tego samego mniej więcej zdania jest większość poetów niemieckich, jacy w broszurze przez nas wymienionej miejsce znaleźli, a więc: Edward Bauernfeld, dr. Rudolf Baumbach, F. Bodenstedt, Feliks Dahn, dr. Juliusz Gros-

se, Paweł Heyse, Wilhelm Jensen, Gottfried Keller, Konrad Meyer, Oskar Redwitz, Emil Rittershaus, Albert Traeger i t. d.

Nie brak wszakże wśród rycerzy Parnasu zdań przeciwnych. Estetyk np. Frenzel wygłasza opinię, iż dla niego „palenie na równi z zażywaniem tabaki jest wstrętnem.”

Ludzie nauki—a głos to przemożny—surowiej od artystów osadzili tytuń. Słynny chirurg wiedeński, dr. Bilroth, mianuje go bardzo szkodliwym: „Zepotomstwo—powiada między innymi uczony—zalkoholizowanych i znikotynizowanych wyższych warstw społecznych coraz silniej zapadać będzie na nerwy—nie diwota. Kolosalne wzmoczenie się w czasach obecnych chorób nerwowych i umysłowych bezspornie stoi w związku z rozpowszechnieniem dziś aż do nadmiaru użyciem alkoholu i tytoniu.”

Profesor chemii lekarskiej w Halli, dr. E. Harnack, wypowiada zdanie: „iż jakkolwiek tytuń pewne korzyści używającym go organizmom przynosi, nigdy one wszakże w przybliżeniu nawet nie zdolne są szkód zrównoważyć.”

Sądy to bardzo katogoryczne, szkoda jednak, iż obok nich niemniej fachowe, ale znacznie dla tytoniu łagodniejsze spotykamy głosy.

Profesor-okulista przy uniwersytecie wrocławskim, dr. H. Magnus, zaleca *umiarkowane* palenie, według niego bowiem tytuń: „pobudza trawienie, łagodząco działa na system nerwowy i do pewnego stopnia stanowi środek dezinfekcyjny dla jamy ustnej.”

Przyjacielem tytoniu również był zmarły niedawno profesor Nussbaum z Monachjum. Uczony ten jest zdania, jako palenie często korzyści przynosi, *niezmiernie zaś rzadko* szkodzi, szczególnie dodatnie działanie na mózg przyznaje mu.

Wręcz za paleniem oświadcza się profesor na wydziale filozoficznym w uniwersytecie berlińskim, dr. H. Lazarus: „Pałę z upodobaniem, namiętnie nawet—pisze—szczególniej przy pracy nateżającej umysł; trzy do czterech cygar mocnych, wypalanych dziennie, nigdy mi na zdrowiu szkody nie przyniosły.”

Szczególniej ciekawą jest odpowiedź, nadesłana przez profesora Pawła Meyerheima, znanego malarza zwierząt. Oto ustęp z jego listu:

„To, co bym wam donieść mógł o paleniu tytoniu ze względu na moją własną osobę, niebardzoby was chyba zajęło. Pałę cygara lekkie, nie rozumiem się więc zupełnie na dobrych i mocnych; donoszę wam jednak za to, co o paleniu myślą modele moje z zoologicznego ogrodu.

Między innymi przepadają za nim zwyczajnie brunatne niedźwiedzie. Ilekroć razy wdychywałem im dym z cygara do klatki, zbliżały się wnet do kraty i z lubością wycierały o nią łby w miejscu, z którego dym ich dochodził.

Jednemu ze lwów w czasie snu wrzuciłem szczyptę tytoniu mialkiego w nozdrza, zwierzę rozbudziło się natychmiast, z widocznym zadowoleniem podniosło się, kichnęło głośno, a przeciwnie się i ziewnąwszy, ułożyło się do snu ponownie.

Kozy, jelenie, sarny, lamy przepadają również za dy-

filantropowie literaccy dawali mu bajki dobre dla dzieci grymaśnych. Ludzi dojrzałych, choć bez wykształcenia, traktowano jak małych w życiu, w powieści i na scenie.

Uderzmy się w piersi, kolego mieszcuch, i przyznajmy, że przed kilkudziesięciu laty wiedzieliśmy nie wiele więcej o chłopie, niż owa dziewczynka z „Lalki” Syrokomli. Była to w naszej literaturze albo bezmyślna maszyna do pracy, albo ślamazarny ideał psiego przywiązania do pracodawczej ręki, dobroć wielona, albo pijak i złodziej, u klasyków na grunt tutejszy przeszczepiony Tyrsis, u romantyków kruk, sowa, czy jastrząb pastwiący się w „Dziadach” nad widmem nieludzkiego pana.

Człowiek w chłopie zaczął żyć prawdziwie na gruncie realnym w naszej literaturze tak niedawno, że jeszcze wielu w obecnej chwili w zdziwienie wprawia. Jusić podobny do nas, spełnia funkcje żywotne, chce jeść, pić, trawi nawet wcale nieźle, żeni się, ma dzieci, ale po kiegoż licha emigruje, kiedy na wsi powietrze zdrowe, a mleko prosto od krowy niefalszowane?

Czytaliście „Szkice węglem” Sienkiewicza? To nie jest taki raj i dla chłopca ta wioska, a od Zolnikiewicza i jemu podobnych, od wyroków na zasadzie praw morskich wydawanych, może przyjąć chętkę ucieczki za ocean, gdy tam jeszcze poprawę losu obiecuje.

Protazy z „Łobzowian”, Szmal z „Chłopów arystokratów”, to figury komiczne są, co prawda, ale poradzić sobie z nimi można. Najlepszy dowód, że jeden i drugi dostają ciężki wylatują za drzwi, co prawda wracają drugim wejściem, ale po to tylko, aby odśpiewać zabawne kuplety kończące sztukę.

Z Gnacikiem Galasiewicza sprawa nie tak łatwa i gdyby nie udała się szczęśliwie rewizja Dury w jego mieszkaniu, byłby i z Halką się ożenił i Tomasza do kryminalu pociągnął i Władka do zabójstwa skłonił i wieś całą wysyskiem do nędzy i upadku

doprowadził. Niestety, ten Gnacik jest prawdziwy, a Protazy i Szmal tylko komedjowi.

Ot i dopłynąłem wreszcie do przedmiotu obecnego feljetonu do „Ciarachów”, sztuki ludowej Galasiewicza, uwieńczonej pierwszą nagrodą konkursu *Echa teatralnego*, która, przeszedłszy przez ogródek do stała się w sobotę na scenę teatru Rozmaitości.

Sądze, że komitet konkursowy nie nagradzał w najnowszym utworze Galasiewicza ani tendencji, ani żadnej misji moralizatorskiej, ani wreszcie wyborowego języka chłopskiego czerpanego zresztą z tych samych co i Ancezyca okolic. Powodem nagrody a zarazem trwałą podstawą do uznania „Ciarachów” za jedną z najlepszych prac nowej literatury ludowej, jest wielka znajomość psychologii galicyjskiego chłopca, bystrość obserwacji na przemiany ekonomiczne i socjalne, jakim wieś galicyjska w ostatnich czasach ulega, wreszcie grunt realny, z którego ani na chwilę nie schodzi. To nie marzenia romantyczne, nie sentymentalizm zdawkowy, ani też nie pogoń za potwornością lub karykaturą. Ludzie to żywi, z krwi i kości z namiętnościami, cnotami, słabościami i hartem natury wieśniaczej, wernie przeniesieni na scenę wprawą ręką artysty malarza. „Takimi są w tej chwili. Jakimi będą nie przesądzam. Nie nadużyłem ani tuszu ani karminu; nie za różowi są ani za czerni. Biercie ich, jakimi ich przedstawiam, a możecie mi wierzyć, że im nie nie dodał i nie nie ujął, bo ich znam dobrze, śledzę pilnie i kocham jako swoich.”

Tak zdaje się mówić autor, a równie sędziowie konkursowi, jak publiczność przyznać musieli, że to zapewnienie autora jest prawdziwe, że z gruntu realnego nie zstąpił, ani razu.

W wioskach nie tylko galicyjskich daje się zaobserwować jakiś ferment w obecnej chwili. Jak w tyglu chemika, gdy na spokojną powierzchnię pomieszanych soli ręka uczonego badacza rzuci parę kropel gryzącego kwasu, masa wrzeć zaczyna i kipieć wyrzucając nowe

mem z cygara. Jedną z tych ostatnich oswoiłem nawet nim.

Nieraz pałac, widoczną sprawiałem przyjemność pałaniom, jak widziecie zatem, nie dla swojej tylko pałę.”

Upodobanie małp wogóle do dymu tytoniowego piszący te słowa niejednokrotnie miał sposobność sprawdzić w byłym naszym ogrodzie zoologicznym. (=)

Od administracji.

Z powodu kończącego się kwartału i roku, uprzejmie prosimy sz. prenumeratorów o uczesne nadsyłanie przedpłaty na kwartał następny, od tego bowiem zależy regularny odbiór naszego pisma.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— *Petersb. wiad.* donoszą, iż projekt nowej ustawy wekslowej został już opracowany przez ministerjum sprawiedliwości i niebawem oddany będzie do rady państwa. Akcja w sprawie wekslowej według nowej ustawy rozpoczyna się od podania próby piśmiennej ze strony powoda; następnie członek sądu, przekonawszy się, że na mocy treści wekslu, dłużnik może być pociągnięty do odpowiedzialności, po syla mu nakaz ze zleceniem wnieścia bezzwłocznie całkowitej sumy na ręce komornika; dłużnik ma prawo w ciągu doby od chwili wręczenia nakazu wystąpić oświadczeniem o pretensjach, o ile rości sobie jakie. Jednocześnie z nakazem na żądanie wierzyciela może być przyznane zabezpieczenie akcji, które w razie wstrzymania wyroku, obciąża majątek dłużnika w ciągu 3 lat.

— *Grażdanin* dowiadyuje się, iż koszty budowy kolei żelaznej pomiędzy Żytomierzem a Berdyczowem wynoszą będą 1½ milj. rubli. Kolej budował ma towarzystwo belgijskie.

— Departament kolejowy zawiadamia, iż od d. 27 listopada otwarto prawidłowy ruch pasażerski i towarowy na odnodze kolei południowo-zachodnich od st. Kiwirce do Łucka (109 w.), w dniu zaś 1 grudnia otwarty został ruch na odnodze kolei humańskich, od st. Dymkówki do Krystynówki 85,44 w.)

— *Now. wr.* donosi, iż ministerjum spraw wewnętrznych uznało za niezbędne przed ostatecznym ukończeniem ustawy budowlanej wydać specjalne przepisy, które obowiązywać będą przy budowie nowych budynków we wsiach. Projektowane przepisy streszczają się w następujących punktach: a) nikt nie ma prawa wznosić budynków, nie otrzymawszy na to specjalnego zezwolenia; b) przy budowie winny być zachowane odpowiednie odstępy pomiędzy budynkami. Prawo wydawania pozwoleń

związki wysoko nad ściany naczyń, tak do spokojnego życia wioski cywilizacja zapuszcza nowe soki niby probierze swej siły w postaci „zeiaraszonych” chłopów, którzy już odwykli w mieście od sochy, a niedostatecznie wykształconego umysłu na pożytek bliźnich użyć nie umieją. Tacy wywołują owo wrzenie, ruch i ferment, który tylko do chemicznego nie ujętego jeszcze w formy naukowe procesy da się porównać. Co się z tego robi, czy podnieś się poziom wykształcenia wsi, czy ci niedouczeni, a często gorsi od prostaczków nie zniechęca ich od światła, prawdy i nauki, czy nie wzmocnią wstrętu do szkoły, nie osłabia wiary nie pociągną do zabobnów i matactwa dziś przesądzać trudno.

Takimi w „Ciarachach” są Gnacik rewizor bydła, Szcypawka gajowy, Dura nadzorca drogowy, Dymczek organista i Polikarpa jego żona. Dodatnimi ciarachami są: Pałuch nauczyciel wiejski i Prochownik leśniczy. Wszyscy byli w szkołach, Pałuch nawet kończył uniwersytet i gdy Gnacik namawia Tomasza Zgagę do fałszerstwa a Szcypawka zabija nawet w celu grabieży szwagra swojego Rysiaka, Pałuch i Prochownik ocalają Zgagę i jego rodzinę od upadku a we wsi rozpościerają dobroczynny wpływ moralnych zasad i uczciwych charakterów.

Rysy najbogatszej psychologii na gruncie wierzeń i przesądów chłopskich rozwinął autor głównie w Agacie i jej zięciu Tomaszu. Ta stara chłopka równie jak zamożny gospodarz zeiaraszony na służbie dworskiej wiera przedewszystkiem w świętość ojcowizny. Ziemi po ojcach odziedziczonej sprzedać nie wolno pod kłatwą Boga i ludzi, to grzech równy ojcobójstwu.

Trzecim typem tegoż samego pokroju, podobnych gatunkowo zasad, ale zmienionych co do formy jest Bazyli Rysiak. Ten nie wierzy w ojcowiznę ale w ziemię... On chce mieć jaknajwięcej gruntu, chce zaokrągląć coraz szerzej swoje posiadłości, dojeść do

na wznoszenie budowli we wsiach posiadać będą władze gminne pod kontrolą naczelników powiatowych.

= *Prav. wiest.* donosi o zatwierdzeniu ruskiego Towarzystwa astronomicznego.

= *Kaliszczanin* donosi, iż wskutek rozporządzenia władzy, wójei gmin i sołtysi ogłosili we wszystkich wsiach, iż surowe kary grożą tym, którzyby przechowywali zbrodniarzy, Pawlaka i Wyroskiewicza.

= Skutkiem zażaleń wniesionych ostatnimi czasami do inspekcji rządowej, na trudności, czynione przez niektórych zawiadowców stacji pasażerów, którzy przybyli do pociągu już po zamknięciu kasy, inspektor rządowy zwraca raz jeszcze uwagę zarządów tutejszych kolei na znany cyrkularz departamentu kolejowego i jednocześnie zaleca, ażeby ze względu na pewne niedogodności, wynikające przy ścisłym stosowaniu wspomnianego cyrkularza, obmyślona została taka manipulacja, któraby, niewpływając na opóźnienie pociągu, dała jednakże możność ulokowania w wagonie i tych pasażerów, którzy przybyli na stację przed samem wyruszeniem pociągu i nie zdążyli lub też nie mogli wykupić właściwych biletów.

= Na zasadzie porozumienia się ministerjum spraw wewnętrznych i wojny, wydane zostało następujące rozporządzenie do wszystkich gubernatorów: rekruci wzięci do wojska w razie podania skarg na nieprawidłowe orzeczenie o stanie ich zdrowia, winni są ze skargami temi zwracać się do urzędów poborczych gubernjalnych, które zdecydowały potrzebę ponownej superrewizji. Czynność superrewizyjną sprawdzającą ma być dopełniona przez ten urząd gubernjalny, w obrębie którego rekrut został do wojska zaliczony.

= Za niedopełnienie we właściwym czasie aktów urodzeń i małżeństw, 54 izraelitów skazano w drodze administracyjnej na kary pieniężne, w ogólnej sumie 202 rs. 50 kop., z przeznaczeniem tej kwoty na rzecz warszawskiej gminy starozakonnych.

= Otwarcie szpitala zapasowego nie wiele wpłynęło na liczbę wolnych łóżek w szpitalach miejskich; w tych, a mianowicie: u Dzieciątka Jezus, praskim i starozakonnych, wszystkie miejsca są zajęte, w innych znajduje się łożek: u św. Łazarza 45, św. Rocha 15, wojskim 11 i zapasowym 25.

= Wskutek wniesionego zażalenia członka warszawskiego Tow. opieki nad zwierzętami, p. Adama Müllheimera, powożący farmanką Franciszek Borkowski, za znęcanie się nad koniem, wyrokiem sądziego pokoju XI go rewiru m. Warszawy z d. 16-go b. m., skazany został na karę pieniężną w kwocie rs. 8, lub ewentualnie na dwa dni aresztu.

= W dniu onegdajszym przybyła z Cesarstwa pierwsza partja rekrutów, z Królestwa Polskiego zaś wysłano już na miejsce przeznaczenia rekrutów,

obszarów dworskich, sywa wykierować na pana, dziedzica wsi.

Kolizja dramatyczna bardzo szczęśliwie przez autora obmyślana, między temi głównymi postaciami sztuki stanowi wątek i całą osnowę akcji, utrzymywanej zawsze w granicach wyższego, podnioslejszego zakresu, a rzadko tylko obniżającej się do melodramatycznych efektów.

Rozbiór, tak treści sztuki, jak i ocena jej wartości przy przedstawianiu „Ciarachów” przez truppę poznańską w Wodewilu, w *Kurjerze Warszawskim* zamieszczone, uwalniają mnie od pisania o nich obszerniej na tem miejscu. Chciałem tylko wskazać pobieżnie punkta wytyczne utworu i zaznaczyć jego wysoką wartość równie literacką jak i sceniczną.

Pozostało mi zadanie najcięższe: opowiedzenia o bardzo nieodpowiednim przedstawieniu sztuki Galasiewicza w teatrze Rozmaitości.

Trudno, trzeba mówić prawdę! przedstawienie było niedobre, bo ta pełna talentów truppa dramatyczna, typów ludowych odtwarzać nie umie, a „Ciarachów”, to jest chłopów którzy zrzucili sukmanę, gra jak hrabiów francuzkich, albo, co najmniej, inżynierów, doktorów, lub adwokatów stołecznych.

Halka wyglądała na przebraną Klarę z „Właściciela Kuźnic”. Marta na podlotka z „Kłusowników”. Pani Rakiewiczowa grała znakomicie; była Agatą starą chłopką, patriarchynią rodziny, piękną w szczegółach i w całości jak posąg, mistrza dłonią z jednej bryły marmuru wykuty. Ona jedna ocaliła chwałę sztandar sztuki aktorskiej, którą przecież nasz dramat trzyma kiedyindziej tak wysoko. Nie udało się tym razem i trzeba się przyznać do winy.

„Ciarachy” zdaje mi się, że o wiele lepiej wyszłyby w teatrze Małym, gdzie ogół artystów do tonu sztuki o typach ludowych, lepiej dostroić się może.

Kazimierz Zaleski.

pochodzących z powiatów gubernji piotrkowskiej, kaliskiej i warszawskiej, w których pobór ukończonym został przed 2 im b. m. W r. b. w przesyłce rekrutów nastąpiło znaczne ułatwienie, gdyż delegaci wojskowi, odebrawszy rekrutów z rąk komisji, wysyłają ich wprost na miejsce przeznaczenia bez żadnego pośrednictwa i przystanków w drodze.

= Ciągnięcie V-jej klasy 155 loterii klasycznej Królestwa Polskiego rozpocznie się w d. 10-ym b. m. i trwać będzie do d. 22 go włącznie. Kto dotąd nie wykupił losu może tego dopełnić jutro, gdyż niejednokrotnie już z tego powodu bywały zatargi pomiędzy kolektorami i grającymi.

= Starszy prezes izby sądowej warszawskiej, p. Aristow — jak donosi *Gazeta sądowa* — dokonał szczegółowej rewizji zjazdu sędziów pokoju w Lublinie. Rezultaty tej rewizji mają być wkrótce zakomunikowane ministerjum sprawiedliwości.

= Z powodu zamianowania sztabs-kapitana Koczyńskiego komisarzem w Lublinie, porucznik Welk został przeznaczony na pomocnika komisarza cyrkularu jerozolimskiego.

= W dniu wczorajszym przyjechali do Warszawy: gubernator radomski, rz. r. st. Majlewski i szambelan hr. Józef Potocki z Zytomierza.

= Liczne grono urzędników banku Handlowego zebrało wczoraj składkowym obiadem opuszczającego Warszawę, z powodu nominacji na dyrektora filji banku w Petersburgu, dotychczasowego wice-dyrektora p. Eugenjusza Zielińskiego.

= Sienkiewicz.

Sienkiewicz — jak nam donoszą z Rzymu — oczekiwany był tam d. 3-go grudnia i miał stanąć w *villino* przy *Via Gaeta*, będącym własnością Henryka Siemradzkiego i przez niego wybudowanym.

Zabawi podobno tydzień u znakomitego mistrza, poczem uda się do Neapolu, a ztamtąd statkiem włoskim do Massawy, Abisynji i wgląd Afryki.

Ponieważ w tak zwanej Eritrei i w miejscach przez Włochów zajętych wielki rygor panuje, wyrobieniem odnośnych pozwoleń i listów rekomendacyjnych dla Sienkiewicza zajęła się żona włoskiego pułkownika, jednego z dowódców rzymskiej załogi, hrabina Zofja Bertelli — Algaretti z domu hrabianka Kuczowska, jedyna córka hrabiny Kuczowskiej z Ankiewiczów, mickiewiczowskiej Ewuni.

Salon hrabiny Bertelli jest punktem zebrań najlepszego włoskiego towarzystwa i przejeżdżających przez wieczne miasto.

Partje „białych” i „czarnych”, tolerują się wzajemnie jedynie w gościnnym tym salonie, pełnej rozumu i wdzięku gospodyni, która umie rozliczać przeciwnieństwa łagodzić.

Siemradzki zajęty jest obecnie ukończeniem wielkiego obrazu „Apoteoza Kopernika” zamówionym do Warszawy.

= Z teatru muzyki.

* Zygmunt Przybylski, autor sympatycznych „Wicka i Wacka”, wykończy nową komedję p. t. „Protekteja dam”.

Józef Bliźniński napisał nową komedję, która będzie przedstawiona na scenie krakowskiej.

Józef Łoziński napisał nową sztukę p. t. „Wielcy ludzie”.

* W nrze 138-ym naszego *Kurjera* z d. 20-go maja r. b. zamieściłszy artykuł o zbliżającym się 25-letnim jubileuszu służby suflerskiej w naszym teatrze p. Piotra Wiśnickiego.

Otóż te ćwierćwiekowe obowiązki p. Wiśnicki skończył w d. 6-ym b. m.

* Onegdaj wieczorem znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Rozmaitości 620, Letnim 567 i Małym 351.

= Wieczór dramatyczny.

Kto wie z jakimi trudnościami połączone jest urządzanie teatralnych, amatorskich widowisk, zainteresowanie niemi szerszego koła towarzyskiego, doprowadzenie do skutku filantropijnej, publicznej zabawy — ten podwójnie przyjemnie odniósł wczoraj wrażenie na widok sali resursy obywatelskiej.

Jaki tok, jaki ruch, jakie ożywienie, co za miła zabawa! Krzesło przy krześle, widz przy widzu przed prowizoryczną estradą sceniczną — a na niej, w ramie zieleni kwiatów, przesuwające się kolejno grono amatorów, bawiące wybornie najobojętniejszego widza.

Rozpoczął zabawę szkic dramatyczny dra Dolińskiego p. t. „W poczekalni doktorskiej”, wesoly, ucieśniony, okraszony tu i owdzie zaczął tendencją. Dalej poszła jednoaktówka z francuzkiego tłumaczona: „Wdówka”. Zamknęła widowisko „Piosnka wujaszka” Fredry.

Grających nie wymieniamy. Grali wszyscy wybornie, zwłaszcza naturalnie bardziej ze sceną obyć panie i panowie „amatorzy” z byłego teatryku dobroczynności.

Widowiska sceniczne przeplatały melodie orkiestry p. Łusakowskiego, umieszczonej na galerji. Ze równie dobrze podczas tych antraktów bawiono się na sali — czyż wątpli, gdy się spotykało tam znajomych, gdy tyle pięknych, młodych dam rwało oko na wszystkie strony!

Wczorajszy wieczór dramatyczny na rzecz wdów i sierot, urządzony staraniem Towarzystwa wzajemnej pomocy subiektów handlowych i przemysłowych, najmilsze zostawił po sobie wspomnienie.

To też należy się słowo najszczerzego uznania panu Sierpińskiemu, którego zapobiegliwości wiele wieców wczorajszy zawdzięcza.

Dochód osiągnięto znaczny, gdyż około tysiąca biletów wejścia rozebrano.

= Ze sztuki.

* Powodzenie wystawy obrazów z galerji p. Ludwika Teulera jest już zapewnione.

W dniu wczorajszym wszystkie salony Towarzystwa zachęty, literalnie były natłoczone publicznością, która skromnym swym datkiem, pragnęła przyczynić się do urzeczywistnienia celu wystawy.

Na dzień dzisiejszy w salona Towarzystwa wystawiono następujące nowości: Zdzisława Jasińskiego „Zakrytyj”; Romana Kochowskiego „Wieczór Jesienny”; Franciszka Wastkowskiego „Dzieci w lesie”; Jana Perdyńskiego, akwarela „Głowa dziecka”; Jana Owidzkiego „Weź różę”; Stanisława Lentza „Portret p. R.”; Heleny Eydziatowiczowej „Arab”; Władysława Levey, pastel „Frileuse”, wreszcie dwa płótna Ludomira Szpadkowskiego: „Portret damy” i „Muła”.

Niemniejsem powodzeniem cieszy się wspaniały obraz prof. Borcard'a: „Niemi w Seraju”, który wystawiono w salonie Krywulca.

= Raut.

Słyszeliśmy, iż gospodynie, urządzające w nadchodzącą niedzielę pierwszy w bieżącym sezonie raut... „bez nudów” przygotowują dla zaproszonych gości wiele niespodzianek.

Szczegóły wieczoru mają być trzymane w ścisłej tajemnicy, co również budzi zaciekawienie z uwagi, iż tajemnica spoczywa w ręku... pań.

Raut odbędzie się w resursie obywatelskiej.

= W Muzeum.

Wczorajsza pogawędka o plemionach, zamieszkujących okolice Gór Kryształowych, ściągnęła przeszło 600 osób do sal muzealnych.

Dziś, o godz. 6-jej wieczorem, odbędzie się ostatnia, pożegnalna pogawędka, podczas której p. L. Janikowski w dalszym ciągu opowiadać będzie o południowo-zachodnich stronach Afryki i o wpływie misyj chrześcijańskich na zlagodzenie obyczajów miejscowych plemion.

Dziś miało nastąpić także zamknięcie wystawy etnograficznej, odłożono je jednak do jutra.

= U Koeha.

Dr. Mikołaj Brunner, wydelegowany z ramienia rady miejskiej warszawskiej dobroczynności publicznej i jednocześnie nasz korespondent, pozostanie jeszcze czas pewien w Berlinie.

Dr. Br. pragnie spostrzeżenia swoje doprowadzić do możliwie ostatecznych granic.

Jest on obecnie zajęty badaniem chorych w szpitalu berlińskim „Urban”, na oddziałach prof. Fraenkel'a, z którym pozostając w bliskich stosunkach osobistych, ma możność przeprowadzenia swych studiów i badań w sposób najdokładniejszy i możliwie ścisły.

= Nauczycielka.

W tych dniach zmarła jedna z najstarszych kobiet, należących do tutejszej kolonii francuzkiej, s. p. Julja Barié, żona niegdyś fabrykanta „kopyt” szewskich.

Nieboszeczka odznaczała się wielką miłością dla dźiatwy, której sama nie posiadała.

Dokoła sędziwej matrony gromadziło się mnóstwo dzieci na bezpłatną naukę języka francuzkiego.

Zmarła pomiędzy młodzieżą, pozostawiła wielu przyjaciół.

= Niespodzianka.

Pan B., urzędnik kolei wiedeńskiej, jest oddawna w posiadaniu pewnej kolekcji starych obrazów, do których żadnej nie przywiązywał wagi, ceniał je jedynie, jako pamiątkę po rodzinie pozostałej.

Niedawno wszakże do jego galerijki zajrzał agent z nad Sprei, a obejrawszy każdy z obrazów po szczególe, dodał:

— W tej chwili nie powiem panu, co to wszystkie warte, zanotowałem sobie tylko wszystkie płótna, za powrotem zaś do Berlina, napiszę bezzwłocznie, co pan u nas za nie dostać mozesz.

Pan B., trochę sceptyk, nie wielką przywiązywał wagę do słów agenta, zapominał nawet o nich, gdy niespodzianie w dniu wczorajszym odbiera list:

„Przyjeżdżaj pan niezwłocznie z całą swoją galerją do Berlina.”

„Wprawdzie najwięcej ceniony przez p. B., obraz „Znalezienie Mojżesza” zdaje się być tylko mierną kopją i nie przedstawia wielkiej wartości, natomiast gwarantuje, iż za „Djanę na łowach”, aczkolwiek i ta podobno jest tylko kopją Rubensa, dostaniesz pan 4,000 rs., a za dwa Teniersy muzeum berlińskie daje 1,000 rs.

„Adwokat Z., z Warszawy, który tu przywiózł swego Tytjana, zrobił na nim świetny interes.”

Pomimo tak zachęcającego pisma, pan B. jeszcze trwa w swoim pesymizmie, a obawiając się podejścia, nie chce udać się do Berlina, aż po złożeniu przez agenta odpowiedniej kaucji na pewność, że podróż jego nie będzie daremną.

= Curiosum geograficzne.

Wspominaliśmy już nieraz o rozmaitych próbkach wiedzy geograficznej, w czem dotąd prym trzymali francuzi.

Obecnie jednak francuzów stanowczo zakasował hiszpan *notabene* „Dr...”

Pokazywano nam kartę korespondencyjną, nadesłaną do jednej z tutejszych redakcyj, z takim na adresie objaśnieniem: Warszawa-Węgry, albo Rumunia, albo Serbja, albo Bułgarja.

Przynajmniej szczerze przyznanie się do niewiadomości.

= Skrzydlaci emigranci.

W dniu wczorajszym zdemaskowano pewną niemkę, prowadzącą zakazany przez prawo handel wozowy naszym ptactwem za granicę.

Nastąpiło to dzięki szczęśliwemu przypadkowi.

P. Borensztadt członek Towarzystwa opieki nad zwierzętami, znajdując się na dworcu kolei wiedeńskiej przy ekspedycji pośpiesznej, usłyszał stłumiony lecz dość wyraźny świergot ptasi.

Świergot ten wydobywał się z kilku wielkich pak owiniętych w płótno.

Zaintrygowany pan B. bacznie obejrzał paki i przekonał się, że składają się one ze znacznej liczby klatek powiązanych ze sobą sznurkami i oszytych zewnątrz płótnem.

Pan B., jako członek Towarzystwa opieki nad zwierzętami, zwrócił się o pomoc do miejscowej służby żandarmskiej i płótno odsłonięto.

W klatkach znajdowały się napakowane niby śledzie w beczce, różne śpiewające ptaki, jako to: szezzygły, słowiki, gile, kosy, czyżki i t. p.

Było tego przeszło 2,000 sztuk.

Złośny świergot biednych więźniów sprawiał nader smutne wrażenie.

Właścicielka towaru, niemka, oświadczyła, iż ładunek jest przeznaczony do Hamburga i że takie partje nieraz wysyłała.

Ponieważ nikomu nieznaną prawą tłumaczyć się nie wolno, przeto cały towar został skonfiskowany.

Odnośny artykuł prawa brzmi: „za tępienie ptaków pożytecznych, winni podlegają karze od rs. 1 do 10 za każdą sztukę.”

Tym sposobem niemka oprócz utraty towaru, ma w perspektywie zapłacenie paru tysięcy rubli grzywien.

Kara to nader słuszną i zniechęci zapewne innych do podobnego handlu.

= Zacięta gra.

Na jednej z „górek” bilardowych od trzech dni toczy się zacięta gra między dwoma wybornymi graczami.

Pierwszy z nich pan R., człowiek wiekowy, liczy bowiem z górą 50 lat wieku, pobit dotychczas swego przeciwnika p. Sz., młodzieńca, który mógłby nazywać się jego synem.

Rozgrywają się partje wyłącznie karambulowe.

Stawki rozpoczęte od 3 rs. wciąż się dublują.

Dwukrotnie już zapasniocy stali na równi bez rezultatu.

Gra trwa od 10-ej rano do 1-ej w południe i od 8-ej do 11-ej wieczorem, czyli po 6 godzin dziennie.

Dziś w poniedziałek ostatni dzień zapasów bilardowych, co sobie pan R. wymówił, zamierza bowiem jutro na dłuższy czas wyjechać.

Galerja widzów przyglądających się grze jest tak liczna, iż w sali panuje formalny tłok, a inne bilardy w porze rozgrywania partyj nie są czynne.

= 17 radzień.

Zamieszkałemu przy ul. Mostowej pod nr. 4-ym Józefowi Kozłowskiemu skradziono garderobę i bieliznę wartości 100 rs. — Z otwartego mieszkania Zelika Akermana przy ul. Wołyńskiej pod nr. 19-m skradziono ubrania na sumę 119 rs. — Zamię szkatle przy ul. Niskiej pod nr. 28-ym Fajdzo Ebelewiczowej skradziono męską i damską garderobę wartości 157 rs. — Nocy wczorajszej z księgarni pod firmą Gebethnera i Wolf'a, przez włamanie drzwi, skradziono z kasy 1,000 rs. — Do składu herbaty pod firmą Perłowa przy ul. Senatorskiej pod nr. 6-ym, onegdaj wieczorem przyszło dwóch młodych ludzi, jeden służący i kupił 1/2 funta herbaty. Po wyjściu nieznanego mu zauważono brak skrzynki, stojącej przy drzwiach, z 1/10-ciu funtami herbaty, w conie po rs. 2, kop. 40 za funt.

= Z ulicy.

Na ul. Grzybowskiej dyszel bryczki włościańskiej ugodził w konia, na którym jechał 15-letni Antoni Woronicki.

Koń upadł i zdechł, a chłopiec z powodu gwałtownego spadnięcia boleśnie się potłukł.

Na ul. Marszałkowskiej pani Falięja Brudzińska, z powodu poślizgnięcia upadła i złamała prawą rękę.

= Z braku dozoru.

Małżonkowie Warelscy, zamieszkali na Kamionku, udawszy się jak zwykle do codziennej pracy, zostawili w mieszkaniu dwoje dzieci: 14-letniego Jana i 5-letnią Helenę.

Chłopiec wyszedł na dwór, a w mieszkaniu pozostała sama dziewczynka, która zajęła się rozpaleniem ognia na kominie, przyczem zapaliła na sobie ubranie.

Zanim wypadek zauważono, dziewczynka otrzymała tak ciężkie poparzenia, iż w kilka godzin zmarła.

= Awanturniczy gość.

Do bawarji pod nr. 1-ym przy ul. Jasnej przyszedł jakiś młody człowiek żądając od właściciela, Michała Andrzejczyka, kredytu.

Otrzymałszy odmowną odpowiedź, nieznamy wy dobył nóż, wołając:

Jeżeli mi nie dasz pieniędzy, przebiję cię.

Wystraszony Andrzejczyk, wołając o pomoc, zastąpił się prawą ręką, w którą przybył zgodził.

Nóż przebił rękę, a gdy napastnik gotował się do drugiego ciosu, został obezwładniony.

W aresztowanym poznano Faustyna Kosmaczyńskiego, b. subiekta cukierniczego, zamieszkałego pod nr. 82-im przy ul. Żelaznej.

= Podejrzenie.

W dniu wczorajszym przy ul. Pawiej pod nr. 20-ym znaleziono zwłoki nowonarodzonego niemowlęcia, z oznakami gwałtownej śmierci.

Sledztwo przeciw matce, Bronisławie C., rozwinięto.

= Zbrodniczy zamach.

Nocy wczorajszej, już około godz. 2-iej, do domu pod nr. 43-im przy ul. Nowolipie przyszedł młody człowiek, zapytując stróża o Roberta Łazarczyka także zamieszkałego.

Stróż poznał w pytającym Ludwika Masłowskiego, który często u Ł. przebywał, puścił go więc bez żadnej trudności.

Po chwili w mieszkaniu Łazarczyka usłyszano rozpaczliwy krzyk.

Okazało się, iż Masłowski rzucił się na swego towarzysza z nożem.

Łazarczyk został ciężko zraniony w głowę.

Nieprzytomnego, po udzieleniu doraźnej pomocy, odwieziono do szpitala.

Ciężko ranny Łazarczyk nie może udzielić żadnych objaśnień.

Masłowski, którego aresztowano, nie chce powiedzieć o przyczynie zbrodniczego zamachu.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Bank handlowy warszawski rozpoczął wypłatę należności za 5-procentowe obligacje Towarzystwa kolei wiedeńskiej seryj II—IV-ej, jeszcze nieskonwertowane i nieprzedstawione do realizacji. Do wypłaty należy przedstawiać powyższe obligacje, ze specyfikacją numerów w dwóch egzemplarzach. Spłata obligacyj nastąpi w trzy dni po przedstawieniu w funtach sterlingach lub w innej walucie według kursu dziennego. W tej samej walucie wypłacany również będzie procent po d. 1-szy października. Obligacje należy przedstawiać do wypłaty ze wszystkimi kuponami, płatnymi po d. 1-szy października.

— Od d. 10-go b. m. w dyrekcji szeregowej Towarzystwa kredytowego ziemskiego będą do przejrzania warunki, pod jakimi należące do funduszu dobroczynnego imienia Wincentego i Pauliny Radziwiłłskich dobra Rytomoczydla z attencją Ryszki, w powiecie grójeckim, zawierające około 1200 mórg przestrzeni, wypuszczone zostaną w 12-letnią dzierżawę od d. 1-go lipca r. p.

— D. 10-go b. m., od godz. 10-iej zrana, w sali losowań tutejszego kantoru Banku państwa, rozpocznie się ciągnięcie piątej klasy 155-iej loterii klasycznej Królestwa Polskiego, które trwać będzie dni 10.

Dwie wystawy.

Na gmach własny.

Wspomnieliśmy wczoraj o cennej galerji obrazów p. L. Temlera, użyczonej uprzejmie Towarzystwu sztuk pięknych.

Galerja rozpada się na dwa działy: na obrazy mistrzów dawnych zagranicznych i nowoczesnych swoich. Kogo tu braknie, zwłaszcza z pierwszorzędnym malarzy? można jedynie zapytać. Jest: Matejko, Siemiradzki, Brandt, Chelmoński, Kowalski, Kossak, Brodowski, Pillati Henryk, Pałat i wielu innych.

Komu z nich tym razem oddać pierwszeństwo? Chyba Chelmońskiemu, którego przepyszne w całym znaczeniu tego słowa „Polowanie na gluszcze”, zwraca i przykuwa do siebie uwagę. To nawet, naszym skromnym zdaniem, może czy nie więcej zalet posiadający utwór, niż sąsiadujący z „Polowaniem” słowny tegoż artysty, słoneczny „Powrót z kościoła”.

A „Puk, puk w okieneczko!” Brandta? to też małe arcydzieło. A ta sama strofka popularnej piosenki ilustrowana przez Kossaka? co za satysfakcja temu się przyglądać!

Matejki „Chmielniki” i Siemiradzkiego „Sielanka na Capri” doskonale dają wyobrażenie o rodzaju twórczości tych koryfeuszów dziś naszego malarstwa.

Przejsie do dawnych mistrzów stanowią Bacciarelli i Lampi. Sliczną jest tego ostatniego „Hebe”.

Naturalnie, jeżeli wspomnieć o Rembrandcie, to nikt spodziewać się nie może ujrzania arcydzieła.

To też „Głowa bandyty” pędzla wielkiego mistrza jest tylko cennem, amatorskiem uzupełnieniem galerji. I Salvator Rosa, aczkolwiek pokaźny, nie daje nam dokładnego pojęcia o świetle współczesnym i bajecznej przejrzystości powietrza wielkiego pejzażysty. Wyobrażenie natomiast o sile kolorytu i brawurze Jordaensa Jakóba, daje piękny jego oryginalny „Astronom”.

Wyliczać wszystkich płócien nie mamy zamiaru. Radziłyśmy tylko zwrócić szczególną uwagę na dwa epizody malarza szkoły francuzkiej XVII-go wieku, Jakuba Courtois, zwanego pospolicie *le Bourguignon*. Znajdujemy, w tych rzadkich dziś bardzo okazach zwykle temu artyście elegancję, siłę wyobraźni łatwość malowania, dobry rozkład figur i ruch charakterystyczny. Sliczne to dwa obrazki, cenniejsze nawet od wielu płócien większych, w których Courtois nie zawsze był szczęśliwym.

Równie ciekawymi są Ferga, niemca, „Rybacy” i Delobela francuza, „Ucieczka do Egiptu”. Holenderską szkołę przypominają, a zarazem włoską dwa rodzajowe obrazki Bondewynsa (Adriana chyba, nie Antoniego jak pisze katalog). Wymuskany i ze zwykłą sobie gracją i drobiazgowością malujący Maratti przedstawił się nam w „Cymonie w więzieniu”, charakterystycznym płótnie, przypominającym istotnie arcydzieła Marattiego z Dreznia, i z Neapolu, jak utrzymują ci, co tę ostatnią galerję widzieli. Ten sam temat spotykamy na obrazie nieznanego nam Derueza.

Ale czy sposób wspomnieć o wszystkich! Na osiatek więc zwracamy jeszcze uwagę na piękną kolekcję akwarel; zgromadzonych w jednym miejscu.

Uwaga wreszcie z sali...

Słyszeliśmy sporo osób zachwycających się obrazem Rafaela Mengsa „Śpiąca włoszka”—w przekonaniu, że to oryginał... Raphaela. Kto wie, gdyby Mengs miał nieco więcej fantazji i polotu, a mniej nieco słodkawej gracji, mógłby może konkurować z Rafaeliem. Co Mengsa atoli, to Mengsa, i Rafaelowi nie oddawajmy „Śpiącej włoszki”. Mengs urodził się w Czechach, umarł 1779-go roku. C.

Wystawa szkiców.

Otwarta w „salonie artystycznym” wystawa szkiców nie tradycyjną ilością, ale jakością wyróżnia się z szeregu swoich poprzedniczek.

Jest ona pożądaną dla amatorów... artystycznych upominków gwiazdkowych, jest też niezaprzeczenie ciekawą dla znawców.

Postarał się przedewszystkiem salon artystyczny o rzadkość. Do nich zaliczamy w pierwszym rzędzie studia krajobrazowe malarza wileńskiego, s. p. Józefa Marszewskiego, któremu nie brakło na rozgłosie w rodzinnych stronach, którego obrazy, przeważnie krajobrazy z natury, do dziś dnia są pilnie poszukiwane. Szereg studjów Marszewskiego odznacza się wielką sumiennością, prawdą i poprawnością rysunku; niektóre z nich stanowią skończone obrazy, którym nawet t. z. malowniczości nie braknie. Wartość mają one nietylko pamiątkową. Dalej oto szkice i rysunki Smokowskiego, tu i owdzie bardzo interesujące, jako odwzorowanie ludzi i typów minionej epoki. Spozrzegam też główkę znakomitego akwarelisty, Tepy. Do pamiątek również pośmiernych należą liczne rysunki Sandeckiego.

Między nowo przybyłymi pracami króluje Gerson z dwoma wybornymi pejzażami tatrzańskimi („Tatry w nocy” i „Deszcz w Tatrach”); dalej nadesłali wcale efektowne szkice Alchimowicz, Dukszynska, Wastkowski, Stankiewiczówna, zawsze śmiała, rozmówiona w naturze, wyborną pamięcią natury obdarzona, Zientarski (sliczne minjaturowe szkice piórem) i wiele innych.

Z prac młodych artystów, na szczególne wyróżnienie zasługują krajobrazowe motywy i morskie studia Bronisl. Wiśniewskiego. Nie mieliśmy sposobności nie innego z prac tego malarza mieć przed oczami; nie omylimy się jednak twierdząc, iż pierwszy to, wiele obiecujący, talent.

Naturalnie przedmiotów z zakresu sztuki stosowanej nie braknie. Na wyróżnienie zwłaszcza zasługują prace pan: Sokołowskiej (stoliczki artystycznie malowane, elegancie i gustowne), Niewiadomskiej (patery), Bobińskiej, Rudnickiej (malowania na aksamicie) wreszcie Haliny Kurnatowskiej (wyroby z gliny i terrakoty, wśród których śmiałością wykonania i artyzmem odznaczają się dwie wazy).

Słowem—wystawa szkiców (nazwa utarta, ale nie bardzo stosowna, zważywszy na spórą ilość „obrazów” objętych wystawą) przedstawia się wcale pożądanie. Sądźmy, że zwiedzających jej nie zabraknie, a co do kupujących... to powiemy tylko tyle, że ceny są istotnie wyjątkowo chyba tak niskie.

Wystawa nie przeciągnie się, jak dotąd bywało do samych świąt Bożego Narodzenia, gdyż przed wilją jeszcze salon zamierza urządzić wiece efektowną dioramę. C.

ZE ŚWIATA.

× List Modrzejewskiej. Podczas pobytu we Lwowie wielka artystka otrzymała zaproszenie na bal, na którym wystąpiła jako pani Chłapowska. Z tego powodu jeden z dzienników miejscowych czynił uwagi, które wywołały ze strony artystki list następujący: „Redakcja, wspominając o przedstawieniu w pałacu namiestnikowskim, wyraża zdziwienie, że moje nazwisko na programie tego wieczorku figuruje jako Chłapowska, a nie Modrzejewska. Mam zaszczyt odpowiedzieć, iż stało się to za moją wiedzą i zgodnie z moim życzeniem. Kiedykolwiek występuję publicznie w teatrze lub koncercie razem z artystkami fachowymi, używam nazwiska „Modrzejewska”, którego od początku zawodu mego używałam. Poza teatralną wszakże sferą, w towarzystwie i kołach, gdzie jestem znana prywatnie, nie jestem niczem innym, tylko żoną mojego męża i nazywam się panią Chłapowską. Nie wątpiłbym autor artykułu, sądząc z tego, co pisze o „Hofffähigkeit”, lepiej jest obznajomiony z etykietą dworską, pozwoli wszakże, że w sprawach etykiety artystycznej i towarzyskiej będę się powołała własnym doświadczeniem i smakiem. Co do pani Patti, to wątpię, ażeby ona wogóle występowała w koncertach dobroczynnych lub amatorskich; przynajmniej o takim wypadku nie słyszałam. W prywatnych wszakże kołach zawsze znana była jako Marquise de Caux w dawniejszych czasach, a obecnie nazywają ją panią Nicolini. O pani Walter nie mogę nic powiedzieć, nie znając jej osobiście. Lecz pani Ristori, która, jako artystka i jako kobieta, największe może z nas wszystkich miała uznanie, zawsze poza teatrem używa nazwiska i tytułu swego męża, margrabiego del Grillo. Mam nadzieję, że przykłady te potrafią zaspokoić zdziwienie i usmierzyć oburzenie redakcji, którą na zakończenie najumiędlonej upraszam o pozwolenie podpisania się własnym nazwiskiem.—*Helena Chłapowska.*

× Dr. Esperanto twórca nowego języka międzynarodowego nie żartem zaczyna robić konkurencję wolapikowi Schleiera. W nowym tym języku wyszły już w przedkładach dzieła kilku znakomitych autorów różnych narodowości, a nawet posiada on dwa pisma periodyczne, z których jedno p. t. *Esperantisto* wychodzi od r. z. w Bawarii i zamieszcza przekłady z Hejnego i Andersena, drugie zaś, pod nazwą *Espero*, również od roku wychodzi w Bułgarii.

× Młoda królowa holenderska, 11-letnia Wilhelmina, na znak żałoby po ojcu, używać będzie wyłącznie sukien białych, gładkich. Wszelkie ozdoby w garderobie jej odrzucono, nawet ulubione jej koronki brukselskie zastąpił zwyczajny biały batyst. Futra jej, podbite niebieskimi lisami, spoczęły w garderobach do czasu; obecnie używać ma królowa czarnych z białymi obszywkami. W czasie uroczystych występów nosić będzie na głowie białą koronkową zasłonę, zwyczajnie zaś czarny okrągły kapelusz.

× Ofiary mrozu. Kapitan parowca niemieckiego „Fowler”, powracającego z Anglii z ładunkiem węgla kamiennego, niejaki Kuspiel, przywiózł do Piławy wiadomość, iż w pobliżu przylądka Skagen (północny cypel Danii), spotkał rozbitą statek żaglowy, niemiecki yacht „Helena”, którego załoga z wysiłkiem utrzymywała się jeszcze na pokładzie. Spuszczono natychmiast łódź i zabrano rozbitków: kapitana i dwóch majtków. Wszystkich trzech zastano w stanie bezprzytomnym, skostniałych od mrozu. Ciało kapitana szczególnie aż po piersi obumarłe było zupełnie. Rozbitków zanurzono w gorącej kąpieli i rozcierano ich następnie szczotkami. Po całonocnych wysiłkach zdołano wreszcie skostniałym członkom przywrócić życie. Kapitan ocknął się pierwszy, a pierwszym jego pytaniem było: czy żaglowiec jego i pieniądze ocalone. Płynął do Bremy, gdzie zamierzał na własny rachunek zakupić ładunek kartofli i dostawić go do Norwegji. W tym celu w skórzaną torbę miał przy sobie 800 koron. Torbę z pieniędzmi szczęśliwie uratowano, żaglowiec jednak, którego kapitan był także właścicielem, poszedł na dno. Uratowany, po udzielonych mu objaśnieniach, zapadł w ciężki, kilkanaście godzin trwający sen. Po zupełnym przyjsciu rozbitków do siebie, kapitan Kuspiel, zaopatrzwszy ich w ciepłą odzież, odstawił do najbliższej przystani.

× Orkan. Niezwyczajnej siły orkan szalał kilka dni temu na pobrażu Nowej Szkocji. Około 40-tu większych i mniejszych statków zginęło w nurtach wzburanego oceanu. Wedle nadeszłych do tej pory do Halifaxu wiadomości, padło ofiarą burzy 12 osób. Orkan i na lądzie olbrzymie poczynił szkody, niszcząc mosty i tory kolejowe.

BAŃKI MYDLANE.

Bogaty papa, wysłuchawszy cierpliwie wynurzeń „ubogiego młodzieńca” konkluduje chłodno:
— Niestety, mogę dać panu jedną tylko radę: wybij pan sobie z głowy moją córkę.
— Ależ—wybucha „ubogi młodzieniec”—ja bez niej żyć nie jestem w stanie!
— Rozumie się, z pańskimi dochodami..

Serce i... rybę jeden los spotyka...
Dlaczego?—zgadziłeś sam snadnie:
Gdy *małe* z sieci zręcznie się wynurka,
Gdy *wielkie*—w sieciach przepadnie...

Twoje oczy, piękna pani,
Gdy zimowe noce biega,
Są jak Syryusz z Procyonem,
Co wiót raj u pilnie strzegą.

Nie zlakibyśmy się!... lecz za niemi
Oczy twojej mamy świecą...
A nuz na małżeńskim niebie
Będzie Wielką Niedźwiedzicą...

Czar lata znikł,
Więc *Club nautique*
De Varsovie,
Gdy lód już łśni,
Sportsmanom śle
Billet d'entrée
Au patinage,

Gdy łyżwy maaz,
A przytem czas,
Spiesz *sur la glace*
A la Promenade,
W zefira ślad,
Jak tego chce
Le comité.

NEKROLOGJA.

† S. p. ZOSIA BATOGOWSKA,

po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, zasnęła w Bogu, przeżywszy rok i sześć miesięcy. Stroskani rodzice zapraszają krewnych i przyjaciół na wyprowadzenie zwłok w dniu 8 ym grudnia, o godzinie 3-iej po południu z domu przy ulicy Śnińskiej № 50 na cmentarz powązkowski. —4281—

S. p. ZOFJA z GOGOLEWSKICH DENEL,

żona doktora z Będzina, po długich cierpieniach zmarła w dniu 26 listopada r. b. —4266—

† W dniu 9-ym grudnia, to jest we wtorek, jako w rocznicę śmierci

S. p. Kryspiny Bogdańskiej,

wdowy po członku senatu, odbędzie się nabożeństwo żałobne, o godz. 9-iej rano w kościele św. Aleksandra. —4265—

† W dniu 9-ym grudnia, tj. jutro, jako pierwszą rocznicę śmierci

S. p. JANA KLENIEWSKIEGO,

odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, o godzinie 10-iej rano, na które pozostała rodzina zaprasza. —4278—

† W dniu 9-ym grudnia r. b., jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

S. p. Klemensa Sieroszewskiego,

odbędzie się w kościele św. Aleksandra, o godzinie 8-aj i pół rano, żałobne nabożeństwo, na które pozostała rodzina zaprasza życzliwych. —4279—

† W dniu 9-ym grudnia r. b., jako w dzień imienin

S. p. WALERJI z HOLTORFÓW Karpieńskiej,

odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Krzyża o godzinie 10-iej i pół rano, na które rodzice, mąż i synowie zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —4157—

Za duszę 4280

Stanisława hr. Potockiego,

odbędzie się nabożeństwo żałobne w górnym kościele św. Krzyża, w dniu 11 b. m., tj. we czwartek, o godz. 11 rano.

Z SĄDÓW.

Ajent przed sądem.

(Korespondencja własna Kurjera warszawskiego).
Piotrków 4-go grudnia.

W sprawie Józefa Krauzego, oskarżonego o namawianie do emigracji brazylijskiej, dodaje jeszcze, że Krauzego bronił z urzędu adw. przys. Karol Bronikowski, który starał się dowieść, że w danym wypadku nie było czynu przestępstwa, że Krauze sam jedynie miał zamiar emigrować, a chcąc dostać od Santosa pieniędzy na drogę, opowiadał w listach o tem, jakoby wysyłał tyłu a tyłu robotników do Brazylii pisywał jedynie listy wyrobnikom za wynagrodzeniem, nie namawiając ich jednak do emigracji.

W sali sądowej, pomiędzy publicznością, oczekuje sztabe kapitan Ignatjew, p. o. poliemaistra m. Piotrkowa paru strażników, którzy przybyli na rozkaz władz administracyjnych, aby ze swej strony zatrzymać Krauzego, celem odstawienia go do granicy, w razie, gdyby wyrok wypadł uniewinniający.

Po przeczytaniu wyroku, skazującego Krauzego na rok zamknięcia w oddziałach aresztanckich, a więc i dalsze uwięzienie, organy policyjne opuściły salę sądową.

NADESLANE.

Zwraca się uwagę na ogłoszenie o sprzedaży towarów z handlu po **W. Nowickim,**

KALINOWSKI I PRZEPIÓRKOWSKI

w *Warszawie* (hotel Europejski) polecają znacznie ulepszone papierosy „Dobre” à 60 kop. „Renoma”, „Desser”, lit. „A”, lit. „B”, lit. „C”, lit. „D”, w cenie rs. 1 za 100 szt. i inne wyższych gatunków, własnej fabryki pod firmą „Noblesse”, prosząc Szanowną Publiczność o zwrócenie uwagi na firmę (Kalinowski i Przepiórkowski), znajdującą się wewnątrz każdego pudełka **Kalinowski i Przepiórkowski.**

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Kair 7-go grudnia. (Tel. Aj. półn.)—Jego Cesarska Wysokość Cesarzewicz Następca Tronu z Towarzyszami podróży powrócił do Kairu. U khedywa dany będzie obiad pożegnalny, po którym odbędzie się galowe widowisko w teatrze francuskim. W dniu jutrzejszym Ich Wysokości wyjeżdżają do Suez, gdzie sядą na statki.

Petersburg 7-go grudnia. (Tel. Aj. półn.)—Według doniesienia dzienników, funkcjonująca tu komisja do wypowiedzenia opinii o stosunkach celnych rusko-finlandzkich, oświadczyła się za tymczasowym utrzymaniem cel dyferencjalnych, przyczem urzędy celne finlandzkie mają uzyskać taką samą organizację, jak ruskie i będą oddane pod kierownictwo ruskie. Dalej komisja uznała za potrzebne rychle zniesienie rusko-finlandzkiej granicy celnej, Inna znów komisja do zbadania kwestji waluty rusko-finlandzkiej, w zasadzie oświadczyła się za zaniechaniem bicia wyłącznej monety finlandzkiej złotej i srebrnej, w Finlandji zaś ma być wprowadzona w obieg ruska moneta złota i srebrna. Po zarządzeniu, aby kasy finlandzkie skarbowe przyjmowały bilety kredytowe ruskie, komisja nie powzięła dalszych rezolucyj co do banknotów.

EMIN BASZA.

Berlin 7-go grudnia. (Tel. pr. K. War.)—Emin basza dotarł do jeziora Wiktorja Nyanza.

SPRAWA PARNELLA

Londyn 8-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.)—Konferencja piątkowa Gladstone’a z delegatami klubu irlandzkiego, miała charakter bardzo serdeczny, nie doprowadziła wszakże do rezultatów stanowczych. Gladstone oświadczył, że gotów jest do układów tylko co do kwestji agrarnej i kontroli nad policją irlandzką.

Londyn 7-go grudnia. (Tel. Aj. półn.)—Większość partji irlandzkiej w parlamencie wybrała Justyna Mac Carthy swoim prezydentem. Mniejszość uchwaliła rezolucję, potwierdzającą pierwotny wybór Parnella na przewodniczącego.

Wiesbaden 7-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.)—Wielki książę Adolf luksemburski odejda jutro wraz z małżonką z Koblenckji do Luksemburga, gdzie we wtorek złoży przysięgę monarszą przed sejmem.

Bern (w Szwajcarji) 7-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.)—Zorganizowany rząd kantonu tessyńskiego, składa się z trzech konserwatystów i dwóch liberalów.

Bruksela 7-go grudnia. (Tel. pr. K. W.)—Skutkiem znanych zajęć na uniwersytecie tutejszym, profesor Philippsohn zrezygnował zarówno z godności rektora, jak z urzędu profesora. Senat przyjął tylko pierwszą rezygnację.

Sofja 7-go grudnia. (T. pryw. K. W.)—Tutejszy serbski agent dyplomatyczny Steicz otrzymał naganę od swego rządu za to, że podczas wyjazdu księżnej Klementyny koburskiej z Sofji, znajdował się w charakterze urzędowym na dworcu.

Belgrad 7-go grudnia. (Tel. Aj. półn.)—Królowa Natalja wniosła do skucepzyzny swój memoriał w sprawie rozwodowej.

Sprawozdania z targów.

Cukier. Według sprawozdania biura przedstawicieli fabrykantów cukru w Kijowie z dnia 2-go grudnia r. b., w okresie czasu od d. 22-go listopada do dnia 2-go grudnia r. b., dokonano na tamtejszym rynku cukrowym następujących transakcyj mączką cukrową krystaliczną: Z kampanji 1890/91 r.: w d. 21-ym listopada 20,000 pudów z odbiorem na stacji Zmerynka na listopad-grudzień po rs. 4.10, z zapłatą przy odbiorze towaru; w dniu 22-im listopada 20,400 pudów na stacji Czernorudka na grudzień-maj po rs. 4.25, z zapłatą rs. 1.25 po 6-ciu miesiącach; w dniu 25-ym listopada 20,000 pudów na stacji Ho. eridry na ggrudzień-styczeń po rs. 4.10, z zapłatą przy odbiorze towaru; w dniu 28-ym listopada: 20,400 pudów na stacji Białocerkiew na kwiecień-maj po rs. 4.30, z zapłatą przy odbiorze towaru; 15,000 pudów na stacji Proskurów na maj-czerwiec po rs. 4.20, z terminem zapłaty jednomiesięcznym i 30,000 pudów z odbiorem na brzegu Dniepru na marzec-kwiecień po rs. 4.30, z zapłatą rs. 3 po 6-ciu miesiącach; w dniu 30-ym listopada 40,000 pudów z odbiorem na stacjach Białocerkiew i Korzanka na maj-czerwiec po rs. 4.30, z zapłatą przy odbiorze towaru i 10,000 pudów na stacji Popielnia na maj po rs. 4.30, z zapłatą przy odbiorze towaru. Z kampanji 1891/2 r.: w dniu 22-im listopada 18,000 pudów na stacji Wołoczyska na październik-listopad po rs. 4.05, z zadatkiem 50 kop. w lutym i 50 kop. w sierpniu; w dniu 23-im listopada 50,000 pudów z odbiorem na stacji Odessa na wrzesień-październik po rs. 4.30, z zapłatą rs. 1 w dniu 6-ym września; w dniu 27-ym listopada 50,000 pudów na stacji Kijów na wrzesień-styczeń po rs. 4.30, z terminem 6-miesięcznym i 25,000 pudów na stacji Kijów z odbiorem w pierwszych miesiącach po wyprodukowaniu, po rs. 4.30, z zapłatą po 6-ciu miesiącach; w dniu 28-ym listopada 15,000 pudów na stacji Popielnia na październik-grudzień po rs. 4.15, z zadatkiem 25 kop. płatnym w różnych terminach; w dniu 29-ym listopada: 20,000 pudów na stacji Tagańca na wrzesień-styczeń po rs. 5.25 z terminem 6-miesięcznym; 50,000 na stacjach Białocerkiew i Korzanka na wrzesień-styczeń, po rs. 4.20, z terminem 6-miesięcznym; 30,000 pudów z odbiorem na brzegu Dniepru na wrzesień-listopad po rs. 4.25, z terminem 6-miesięcznym; 50,000 pudów na stacji Mironowka na wrzesień-styczeń po rs. 4.25, z zapłatą po 6-ciu miesiącach; 20,000 pudów na stacji Kijów na październik-listopad po rs. 4.30, z terminem zapłaty po 6-ciu miesiącach; 25,000 pudów na stacji Kijów, w pierwszych miesiącach po wyprodukowaniu po rs. 4.35, z terminem 6-miesięcznym i 25,000 pudów na stacji Kijów z odbiorem w pierwszych miesiącach po wyprodukowaniu po rs. 4.35, z terminem zapłaty 6-miesięcznym; w dniu 30-ym listopada: 60,000 pudów na stacjach Białocerkiew i Korzanka na wrzesień-styczeń po rs. 4.15, z zapłatą przy odbiorze towaru; 10,200 pudów na stacji Białocerkiew na wrzesień-listopad po rs. 4.15, z zapłatą przy odbiorze towaru; 20,400 pudów na stacji Sucholasy na wrzesień-listopad po rs. 4.15, z zapłatą przy odbiorze towaru; 15,000 pudów na stacji Białocerkiew na grudzień-styczeń po rs. 4.30, z zapłatą po 6-ciu miesiącach i 15,000 pudów na stacji Sucholasy na grudzień-styczeń po rs. 4.30, z zapłatą po 6-ciu miesiącach; w d. 1-ym grudnia 50,000 pudów na stacji Woronówka na wrzesień-styczeń po rs. 4.25, z terminem zapłaty po 6 ciu miesiącach. Nadto sprzedano w dniu 21-ym listopada: 100,000 pudów z odbiorem w listopadzie-grudniu 1890/1 r., 300,000 na wrzesień luty 1891/2 r., 300,000 na wrzesień-luty 1892/3 r. i 300,000 na wrzesień-luty 1893/4 r., wszystko na stacji Zmerynka po rs. 4.30, z terminem zapłaty po 6-cię miesiącach i w listopada 15,000 pudów na stacji Proskurów na październik-luty 1891/2 r. oraz 15,000 pudów na stacji Proskurów na październik-luty 1892/3 r. po rs. 4.05, z zadatkiem rs. 1 w sierpniu weksłami. Na wynóz na wschód sprzedano: w dniu 20-ym listopada 10,000 pudów z odbiorem na stacji Demeczyn lub Olszanka na listopad po rs. 2.57 1/2, ze świadectwami akcyznymi; w d. 23-ym listopada 15,000 pudów na stacji Popielnia na listopad-grudzień po rs. 2.70, ze świadectwami akcyznymi. Na wynóz na zachód sprzedano: w d. 20-ym listopada 20,000 pudów z odbiorem na statku w Odessie na listopad-grudzień po rs. 1.87 1/2, bez świadectw akcyznych i w d. 21-ym listopada 10,000 pudów z odbiorem na statku w Odessie na listopad-grudzień po rs. 1.87 1/2, bez świadectw akcyznych. Świadectwo wywozowych europejskich sprzedano: w dniu 23-im listopada na 15,000 pudów na grudzień-styczeń po rs. 1.57 1/2, w dniu 24-ym listopada na 6,000 pudów z odbiorem do 13-go grudnia po rs. 1.57 1/2 i w dniu 28-ym listopada na 12,000 pudów z odbiorem do 13-go grudnia po rs. 1.55 w stosunku puda.

N A D E S Ł A N E.

Przedświataczny ruch handlowy.

DZIEJE

Pierników warszawskich.

Piernik — to niezbyt dawna jeszcze — był u nas produktem bardzo prostym i towarem, rzeby można, „kramarskim”, przeznaczonym, wyłącznie prawie, na prezenta dla... niewybrednych dzieci. Istniały wprawdzie i wówczas, pierniki delikatnego smaku i kunsztownego wyrobu, jak toruńskie i norymberskie na przykład — lecz te, handlujący tujejsi i amatorowie, musieli sprowadzać z zagranicy i płacić za nie drogo! Od tego trudu i od kosztu, próbowali wyswobodzić nas niektórzy tujejsi fabrykanci pierników — i rzeczywiście, do pewnego stopnia zdołali oni ulep-

zyć pospolite swoje wyroby, które jednak ani w smaku, ani w gatunku, produkcjom fabryk zagranicznych dorównać nie mogły.

Dokazała tego dopiero jedna z dawnych i popularnych firm warszawskich, mianowicie zaś firma E. Wedla, która korzystając z długoletniego doświadczenia i wybitnej specjalności w produkowaniu swoich, wykwinniejszych nierównie, wytworów cukierniczych, zaczęła wyrabiać, na szeroką skalę, pierniki w najlepszym gatunku, jak np. Deserowe na sposób Norymberski, które potrafiła doprowadzić do takiego stopnia, iż nie różnią się one od oryginalnych niczem — chyba... ceną, o połowę niższą.

Wyborne te pierniki, sprzedawane w pudełkach, po kop. 60 i po rublu, znane są już dobrze i cenione wysoko, przez amatorów i znawców tutejszych, jak również, niemniej doskonale, wyrabiane przez też samą firmę pierniki: „Toruńskie”, „Królewskie”, „Bakajowe” i „Staropolskie”. (Te ostatnie w formie bab „święconych”).

Wielką też popularność zyskały już sobie wszędzie drobne „funtowe” pierniczki wedlowskie, pomiędzy którymi są także i ozdobne wykwinne, jako przeznaczone do przystrajania wigilijnych „choinek”.

Rozumie się, że takie udoskonalenie wyrobów pierniarskich nie przyszło u nas łatwo. Trzeba było wprawdzie zwiedzić najcelniejsze fabryki zagraniczne, zbadać gruntownie zaprowadzone w nich ulepszenia i najświeższe przyrządy, wreszcie pozyskać lub wyszkolnić specjalnie uzdolnionych robotników, ażeby przy pomocy tych wszystkich środków i... kapitału, rozwinąć, na szeroką skalę, produkcję pierników krajowych.

Trzeba było — nakoniec — i firmy już wziętej i reputowanej w wyższym od pierniarskiego, cukierniczym fachu, ażeby dać rękomię dobroci nowych jej wyrobów i pozyskać dla nich zaufanie Publiczności, wyborowej zwłaszcza, albowiem, trzeba tu dodać jeszcze, iż p. E. Wedel, otwierając przy swoim, znanym chlubnie cukierniczym zakładzie i obok wielkiej fabryki czekolady, wyrób pierników krajowych, nie myślał wcale konkurować z pospolitemi u nas wyrobami pierniarskimi, lecz chciał amاتورom i znawcom tutejszym ułatwić nabywanie, tu na miejscu, pierników, takich tylko, jakie przedtem sprowadzać sobie zdaleka i kosztowniej musieli.

BAZAR WYROBÓW KOBIECYCH Wierzbowa 6, przyjmuje do roboty

BIELIZNĘ WSZELKĄ Krawiecczynę damską i dziecienną oraz obstatunki na wszelkie wyroby w zakres pracy kobiecej wchodzące Wielki wybór wyrobów włóczkowych. Ceny bardzo przystępne. Robota sumienna. 1581r

Kalendarz Warszawski NAJWIĘKSZY NAKŁAD. Wyszedł z druku. Znajduje się we wszystkich księgarniach, kantarach i kioskach. Cena 40 kop. Dla prenumeratorów „Kurjera Warszawskiego“ cena 25 kop. 1582r

W ogrzewanym Cyrku ul. Ordynacka Cyrk włoski M. Truzzi.

Dzisiaj po raz 1-szy w Warszawie zupełnie nowa komiczno-baletowa férie pantomina p. t. „Zielony djabeł”, aranżowana przez dyrektora. Występ konkursowej amazonki M-lle Camille de Walberg oraz wszystkich artystów i artystek. Szczegóły w afiszach. Początek o godz. 8-jej wiecz. 1579r

BIBLIOTEKA WARSZAWSKA.

pismo miesięczne poświęcone naukom, literaturze, sztukom pięknym i sprawom społecznym, wychodzić będzie w roku przyszłym 1891 na tych samych warunkach prenumeraty.

W guberniach Królestwa i Cesarstwa oraz we wszystkich krajach, należących do związku pocztowego „Biblioteka Warszawska“ kosztuje:

Table with subscription rates: Rocznie . . . . . rs. 10, Półrocznie . . . . . „ 5, W Warszawie zaś: Rocznie . . . . . „ 9, Półrocznie . . . . . „ 4 kop. 50, Kwartałnie . . . . . „ 2 „ 25

Prenumeratorów z prowincji upraszamy o przesyłanie prenumeraty wprost do Redakcji „Biblioteki Warszawskiej“ Foksal nr 6, gdyż to zapewnia najlepiej akuratańską ekspedycję pisma.

Upraszamy również o wczesne nadsyłanie prenumeraty.

Przyjmują prenumeratę także wszystkie księgarnie w Królestwie i Cesarstwie. Opłata za ogłoszenia w „Bibliotece Warszawskiej“ wynosi:

Za ogłoszenie zapelniające jedną całą stronicej formatu „Bibl. Warsz.“ rs. 5; za takie ogłoszenie na 1/2 stronicy rs. 3; za takie ogłoszenie na 1/4 stronicy rs. 2. Redakcja. 1500r

ATENEUM

PISMO MIESIĘCZNE, NAUKOWO-LITERACKIE, wychodzić będzie w roku przyszłym 1891, według dotychczasowego programu. Cena rocznie 12 rubli. Adres redakcji: Oboźna 5. 3531

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego m. Warszawy

Ponawiając poprzednie swe ogłoszenie, dyrekcja podaje do wiadomości, że ogólne zebranie członków Towarzystwa kredytowego m. Warszawy odbędzie się w dniu 4 (16) grudnia r. b., w gmachu tegoż Towarzystwa przy ulicy Włodzimierskiej nr 25, o godzinie 6-jej wieczorem.

Bilety wejścia na toż zebranie wraz z porządkiem dziennym posiedzenia wydawane będą w dniach 30 listopada (12 grudnia), 1/13 i 3/15 grudnia, to jest w piątek, sobotę i poniedziałek, w biurze dyrekcji, między godziną 11 tą przed południem a 3-ją po południu.

Przy wydawaniu tych biletów zachowane będą następujące formalności:

- 1) Każdy stowarzyszony, zgłaszający się po bilet, winien okazać kwit zapłaconej bieżącej raty domu, z którego bilet otrzymał pragnie.
2) Jeżeli raty tej jeszcze nie zapłacił, winien złożyć odpowiedni dowód, że istotnie jest stowarzyszonym.
3) Zamierzający udzielić plenipotencję, winien charakter swój, jako stowarzyszonego, usprawiedliwić, jak wyżej, a podpis jego winien być poświadczony bądź przez członka władz Towarzystwa, bądź przez notariusza lub władzę policyjną.
4) Plenipotencja powinna być specjalną; może być prywatną, byle w odpowiedniej osnowie napisana, ku ułatwieniu czego, biuro dyrekcji wydawać będzie żądającym tego stowarzyszonym stosownie przygotowane szematy. 1585r
W końcu dyrekcja nadmienia, że w dniu samego posiedzenia, to jest 4/16 grudnia, we wtorek, ani wydawanie biletów wejścia, ani rozpatrywanie składanych plenipotencji miejsca mieć nie będzie. Warszawa dnia 24 listopada (6 grudnia) 1890 r.

— Barwniki, narzędzia, naczynia i inne środki pomocnicze do robót mikroskopowych posiada na składzie

Apteka Wendy i Wiorogórskiego Krakowskie-Przedmieście 45. 1519r

— Dr Turkiewicz — specjalnie Massasz-Krucza 13, od 4—6 godz. 4183

436r Jezierko pod Łomżą poleca swoją wódkę z traw nadnarwiańskich „Zubrowkę“. Skład hurtowy w Warszawie Krakowskie-Przedmieście 64

— Dr Groszlik przyjmuje od godz. 4—6-jej Próżna 5. 4195

DYSTYLARNIA PAROWA F. JANKOWSKIEGO w Warszawie

zawiadamia Szanowną Publiczność, że na zasadzie rozporządzenia Zarządu Akeyzy, dotychczasowe butelki kwartowe i półkwartowe, z dniem 1 (13) stycznia 1891 roku będą zupełnie z obiegu wycofane.

Wskutek tego, posiadając jeszcze duży zapas wódek czystych, spirytusów i alkoholów w takich butelkach, **urządza sprzedaż detaliczną** tychże wódek od dnia 15 grudnia r. b. **po cenach znacznie obniżonych.**

Sprzedaż taka odbywać się będzie w niżej wymienionych sklepach, podług cenników od tejże daty w miejscach widocznych umieszczonych, z warunkiem jednak, iż próżne butelki kwartowe i półkwartowe od dnia rozpoczęcia sprzedaży, z powrotem przyjmowane nie będą.

Sklepy detaliczne znajdują się:

przy ulicy **Marszałkowskiej nr. 130**, przy zbiegu placu św. Aleksandra i Hożej, przy ul. **Nowy-Swiat nr. 57**, przy ulicy **Blugiej nr. 19**, przy ulicy **Leszno nr. 1** (róg Ry-marskiej), przy ulicy **Krakowskie-Przedmieście nr. 15** (naprzeciwko kościoła św. Jó-zefa Oblubieńca) i przy ulicy **Podwale nr. 50** (róg Nowomiejskiej).

W Warszawie d. 2 grudnia 1890 r.

1563r

F. JANKOWSKI

Warszawska Filja Składów Herbaty DOMU HANDLOWEGO

„TSIŃ-LUN”

Zjednoczone Towarzystwo Kupców Kiachtyńskich

Krakowskie-Przedmieście nr 67,

zawiadamiając Szan. Publiczność, że z dniem 19 grudnia b. r. otwiera **DRUGI SKLEP** przy ulicy **MARSZAŁKOWSKIEJ nr 117**, poleca **Herbatę WŁASNEGO ZAKUPU w CHINACH**, ze zbiorów 1890 r., od rs. 1 kop. 48 do rs. 3 za funt w 1, 1/2, 1/4, 1/8 funtowych paczkach, pod

banderolą rządową.

1553r

28 Nowości
na sezon
bieżący.

NA PODARKI

po 5
kopiłek
książeczki
obrazkowe
z powiast-
kami w 12
odmianach

ZABAWKI—GRY TOWARZYSKIE ZAJĘCIA UMYSŁOWE.

24 Obrazy do nauki o rzeczach, Ozdoby na choinki, Książki dla dzieci—poleca **A. J. WISNIAKOWSKI** w War-szawie, Trębacka róg Nowo-Senatorskiej nr 2. Katalog gratis. PP. handlu-jącym rabat. 4211

— Od Nowego Roku poszukuje się lokalu, złożo-nego z 3—4-ch pokoi, z wszelkimi wygodami, w okolicach ul. Królewskiej i Marszałkowskiej. Oferty pod lit. K. O. 4 w kanciarze „Kurjera war-szawskiego”.

ZAKŁAD REPARACYJNY
przedmiotów uszkodzonych i rozbitych, istniejący dawniej w domu przechodnim Roetzlera, **obecnie** mieści się **obok**, nr 85 Krakowskie-Przedmieście.—**Sz. Eisenberg.** 1589r

PAPIEROSY

„MIR”

w cenie 10 szt. 6 kop., 5 szt. 3 kop.
z czystego tureckiego tytoniu w opakowaniu pla-skiem, bardzo praktycznym, wypuściła fabryka tu-recka

„**OTTOMAN**” W ST.-PETERSBURGU.

Są do nabycia w składach tabacznyczych i dystrybu-ecjach w **Warszawie i na prowincji.**

Skład główny na Królestwo Polskie u 1513r

W. MUŚNICKIEGO i S-ki

w WARSZAWIE.

Jednocześnie zwracamy uwagę na wypuszczone niezbyt dawno papierosy tejże fabryki pod nazwą „**MERCI**” w cenie 10 szt. 10 kop., które zyskały wielkie uznanie wśród pałającej je publiczności.

27 listopada (9 grudnia) 1890 r.
w sali **Resursy Obywatelskiej**

Drugi Koncert

Alfreda REISENAUER

PROGRAM:
Część I-sza:

- 32 Warjacje C-moll Beethoven
- Sarabande, Courante, Siciliano Reisenauer
- Perpetuum mobile Weber
- Soirée de Vienne Szubert-Liszt
- Lindenbaum "
- Erlkönig "

Część II-ga:

- Nocturne Chopin
- Chaut polonais "
- Barcarolle Rubinstein
- Valcallemande "
- Fantazja z op. Don Juan Liszt.

Bilety zamawiać można w składzie nut Gebethnera i Wolfa. 1571r

A. Włodkowski

poleca

Wielką ilość Resztek Wełnianych
po cenach nader niskich. 1583r

Dr **Lapowski**

Choroby **weneryczne i skóry.** Marszałkowska 108 (Chmielna 37). Od 4—7 p. p. 4132

— Dr **Grodzki** leczy choroby **sekretne** oraz **niemoc** wskutek takowych. **Widok 22.** 4193

Czapeczki damskie futrzane

z Paryża, dawno oczekiwane, piękne i bardzo mo-dne, olea po rs. 4 S. H. **Dąbrowski,** Ża-bia 2. 4120

Winiotłocznia R. Morozowicza

produkuje wina ze świeżych winogron, bez do-datku spirytusu, farb, gliceryny itp., powszechnie używanych przymieszek. Wylączna sprzedaż na butelki po kop. 60 w piwnicy przy ulicy **Mio-dowej nr. 6.** 1565

4261 **Cygara** w 100, 25 i 10-ch z różnych fabryk z **dużym rabatem** sprzedaje Skład **Zy-gmunta Szeifsteina** Długa 11 przy Soborze.

Ważne na czasie!

Słynne ze swej dobroci oryginalne Piwo Rygskie

„**Waldschloëschen**”

które uzyskało uznanie Szanownej Publiki, wprowadzone zostało do wszystkich główniej-szych handlowi win, restauracji i składów wó-dek. Sprzedaż na antalki i butelki. **Skład główny Miodowa nr. 3** w podwórzu.

1439 Wina węgierskie wyborne poleca skład **J. Horneckiego,** Marszałk. 107, róg Chmielnej.

DOM ZDROWIA

Doktora K. DOBERSKIEGO
Aleja Róż 10. Zakład leczniczy przeznaczony dla stałego pomieszczenia chorych. 1273r

Po cenach **zniżonych.**

Wielki Wybór Cygar Hawan-skich Importowanych najlepszych marek, pa-kowanych po 100, 50 i 25 sztuk, poleca **Skład Tabaczný**

Edwarda Westphal

Wierzbowa nr. 3 (dom Hr. L. Krasieńskiego).
Po cenach **zniżonych.**

KORRESPONDENCJA PRYWATNA.

— 22/7.—Co to wszystko znaczy — nie nie ode brałem. To milezenie było straszne. Jam zawszi niezmienny. Błagam o słowo wyjaśnienia. 0000 24/10.

Rozkład jazdy na kolejach żelaznych

POCIĄGI	Odch. i Przych. godziny i minuty	
	Odch.	Przych.
Warszawsko-wiedeńska		
A) Do Wiednia:		
Pospieszny 3 klasy	6— r.	10 20 w.
Osobowy 3 klasy	10 45 r.	6 45 w.
Osobowo-miejsc. 3 kl. do Piotrkowa (Powyższe pociągi łączą się z koleją łódzką.)	5 35 p. p.	11 05 r.
Kurjerski I i II kl.	9 20 w.	6 10 k.
(Wagony sypialne I-iej i II-iej kl. idą do Granicy, dalej tylko I-iej kl.)		
B) Do Aleksandrowa:		
Kurjerski I i II kl.	3 35 p. p.	2 20 p. p.
Osobowy 3 klasy	7 05 r.	9 40 w.
Osobowo miejscowy 3 kl. do Katna .	6 30 w.	8 35 r.
Warszawsko-terespolska:		
Poczt. (3 kl. od Łukowa do Brześcia)	3 45 p. p.	1 50 p. p.
Towarowo-osobowy 3 kl. do Brześcia	10 45 w.	7 01 r.
Towarowo-osobowy 3 kl. do Brześcia	9 30 r.	8 11 w.
Warszawsko-petersburska:		
Poczt. 3 kl. do Wilna, 2 kl. do Petersb.	9 53 r.	7 53 w.
Osobowy 3 kl.	11 13 w.	4 23 r.
Osobowy 3 kl.	4 58 p. p.	9 08 r.
Nadwiślańska do Kowla:		
Osob. (także do Dąbr. i Ostrowca) .	11 15 w.	8 05 r.
Poczt. (także do Kielc i Koluszek) .	3 30 p. p.	2 15 p. p.
Miejscowy do Lublina (także do Dą-browy, Ostrowca i Koluszek) .	7 45 r.	10 22 w.
Nadwiślańska do Mławy:		
Pocztowy	6 15 w.	11 15 r.
Osobowy	9— r.	8 35 w.
Obwodowa z kolei wiedeńskiej:		
Osobowy	2 50 p. p.	2 57 p. p.
Obwodowa z kolei terespolskiej:		
Osobowy	2 14 p. p.	7 54 r.
Osobowy	8 12 w.	3 30 p. p.

WYPRZEDAŻ

W MAGAZYNIE SUKIEN I OKRYĆ DAMSKICH
pod zarządem

ANNY THONNES,
4. Nowo-Senatorska 4.

Wyprzedaż trwać będzie dni trzy tj. d. 9, 10 i 11 b. m.

NA GWIAZDKĘ!

Księgarnia GEBETHNERA i WOLFFA

w Warszawie,

poleca ostatnie **NOWOŚCI**

do nabycia we wszystkich księgarniach.

Chrobry. Opowiadania historyczne z XI wieku, przez autora „BITWY POD RASZYNEM” z 6-ma rycinami W. Łuskiny. Cena karton. rs. 1.20, w ozdobnej oprawie rs. 1.70.

Giermek Książęcy. Powieść hist. dla młodzieży, przez ZUZANNĘ MORAWSKĄ z 5-ma ilustracjami pomysłu J. Maszyńskiego. Cena karton. rs. 1.20, w ozdobnej oprawie rs. 1.70.

Gwiazda Sudanu. Powieść z życia afrykańskiego przez PREVOST DU-CLOSA, z 5-ma rycinami, z rycinami pomysłu J. Maszyńskiego. Cena karton. rs. 1.20, w ozdobnej oprawie rs. 1.70.

Iskierki. Powiastki dla młodocianego wieku, napisała M. J. ZALESKA, z 8-ju rycinami De Lavaux. Cena karton. rs. 1, w ozdobnej opr. rs. 1.50.

Kopanie króla Salomona. Powieść dla młodzieży przez H. RIDDER HAGGARD'A, przełożyła z angielskiego P. J. Sier. Cena karton. rs. 1.50, w ozdobnej oprawie rs. 1.70.

Mój dobroczyńca. Opowiadanie dla młodzieży przez JADWIGĘ z ZAKRZEWSKICH WOJCICKĄ (autorkę mapy poglądowej Król. Polskiego) z rysunkami Jana Owidzkiego. Cena karton. rs. 1.50, w ozd. opr. rs. 2.

Odgłosy gór i dolin. Powieści z dawniejszych i nowszych czasów dla młodego wieku, napisała M. J. ZALESKA, z 7-ma rycinami, M. Kotarbińskiego. Cena karton. rs. 1.20, w ozdobnej oprawie rs. 1.70.

Opisy i przygody z podróży po różnych częściach świata, zebrał i ułożył WŁAD. L. ANCZYC, z 6-ma rycinami. Wydanie trzecie. Cena karton. 1.20, w ozdobnej oprawie rs. 1.70.

Opowiadania Ciotki Ludmily o dawnych czasach i ludziach, przez TERESĘ JADWIGĘ, z rycinami Juliana Maszyńskiego. Cena karton. rs. 1.20, w ozdobnej oprawie rs. 1.70.

„Pan Tadeusz” ADAMA MICKIEWICZA. Wydanie miniaturowe z portretem autora. Cena w ozdobnej oprawie rs. 2.

Przygody młodych podróżników opowiedziała dziatwie M. J. ZALESKA. Podróż Adasia i Zosi do Indji.—Mały Robinson w puszczy amerykańskiej, z rycinami Wład. Podkowińskiego. Cena karton. rs. 1, w ozdobnej oprawie rs. 1.50.

Przypadki Robinsona Kruzoe. Według najnowszych źródeł opracował WŁ. L. ANCZYC. Wydanie piąte z 10-ma rycinami i licznymi drzeworytami w tekście. Cena karton. rs. 1.20, w ozdobnej oprawie rs. 1.70.

Robinson szwajcarski według J. STAHL'A przełożył Jan Chęciński z 12 rycinami. Wydanie trzecie. Cena karton. rs. 1.20, w ozdobnej opr. rs. 1.70.

Wieczory jesienne. Opowiadanie matki przez A. Z. DĄBROWĘ. Cena karton. rs. 1.20, w ozdobnej oprawie rs. 1.70.

Wybór poezji MARJI KONOPNICKIEJ, w pięknym miniaturowym wydaniu, w oprawie ze złoceniami brzegami rs. 2.

Zabawka dla młodszej dziatwy w obrazkach i wierszykach ułożonych i zebranych przez JANA CHECINSKIEGO, z 6-ju kolorowanymi tablicami. Wydanie trzecie z dodaniem abecadła. Cena w ozdobnej kartonowanej okładce rs. 1.

Zwierzęta w ślicznych obrazkach i wierszykach przez M. GAWALEWICZA. Książka dla małych dzieci format in 4-o z licznymi kolorowanymi rycinami. Cena w ozdobnej kartonowanej oprawie rs. 1.

Wielki wybór książek dla dzieci i młodzieży. Katalogi i prospekty gratis i franco.

Obwieszczenie.

Z upoważnienia Sędziego Komisarza upadłości Władysława Nowickiego, poczynając od 27 Listopada (9 Grudnia) 1890 r., codziennie z wyłączeniem niedziel i świąt, w godzinach od 3½ po południu, w sklepie przy ulicy Senatorskiej Nr 3, sprzedawane będą z wolnej ręki po **zniżonych cenach** lub przez licytację: 1) Towary kolonialne (kawa, sago, tapioka, herbata i t. p.); 2) Delikatesy (francuskie pasztety, homary, makrele, sardynki, sery i t. p.); 3) Spirytualja (wódki, rumy, araki, koniaki i t. p.); 4) Piwo i Porter (angielskie Bass i K^o); 5) Likieri (Benedyktyn, Curaçao, Focking i t. p.); 6) Miody (młodsze i starsze); 7) Wina ruskie, a także węgierskie, francuskie, hiszpańskie, włoskie, w wielkim wyborze i w gatunkach od średnich (naturalnych i pewnych) do wysokich; **wszystko detalicznie albo w partjach mniejszych lub większych.** —Poczem nastąpi sprzedaż porządków piwnicznych oraz wykwinnego urządzenia sklepowego, częściowo lub ryczałtem.

1805

Syndycy: Adolf Peretz, — F. Flamm.

KSIĘGARNIA TEODORA PAPROCKIEGO I S^{KA}

w Warszawie, ulica Nowy-Swiat Nr 41,

poleca następujące dzieła świeżo wydane własnym nakładem:

	Rs. kop.
Amicis Edmund de. Na oceanie	1 —
Bert Paweł. Pierwszy rok nauczania	1 50
Boirac Emil, prof. fil. Zasady filozofji. Przełożył Adolf Dygasiński	4 25
Boisgobey F. de. Zamknięte usta. Romans	— 75
Cullerre A. dr. U wrót obłędu. Studium psychologiczne	1 50
Czech Świętopełk. Wycieczki pana Brouczka	1 —
Dygasiński Adolf. Pan Jędrzej Piszczalski. Opowieść z niedawnej przeszłości, 2 tomy	1 80
Farjeon B. L. Tajemnica Porter-Square. Powieść	1 —
Gliniński Kazimierz. Czarodziejka. Romans	1 20
— Wspomnienie Tatrów. Skreślił wierszem	— 50
Heilpern M. Tajemnice przyrody. Wiadomości ogólne o świecie	1 50
Heryng Zygmunt. „Rubel.” Studium ekonomiczne	1 —
Historja naturalna w obrazach. Zoologja w 250 kolorowanych obrazkach, z tekstem Adolfa Dygasińskiego. Wydanie wspaniałe, złożone z 25 chromolitografowanych tablic	3 —
„Jak można w małżeństwie nawet znaleźć szczęście.”	1 20
Junosza Klemens. Z zapadłych kątów. Obrazki	1 50
Laveleye Emil. O zbytku	— 30
Mantegazza Paweł, prof. antrop. Głowa. Książka dla młodzieży	1 20
— Wiek obłędu	— 40
Marja. Z dziejów boleści. Nowele	1 —
Maupassant Guy de. Jak śmierć silne. Powieść	— 75
Mosso Angelo. Strach. Studium popularno-naukowe z fizjologii i psychologii	1 50
Musset Alfred de. Poezje	— 75
Myszyńska Antonina. Marnotrawni. Powieść współczesna	— 75
Nagiol Henryk. Sęp. Romans kryminalny	1 50
Richebourg Emil. Dwie matki. Romans	1 50
Rodziewiczówna Marja. Nowele	1 50
— Obrazki	1 50
— Ona. Powieść	— 75
Rogosz Józef. Na dziejowym przelomie. Powieść historyczna z XV wieku. 2 tomy 4 —	4 —
Seignobos Ch. dr. Historia cywilizacji. Przełożył Adolf Dygasiński. Ze 177 drzeworytami w tekście	5 20
„Świat Kobiety.”	1 20
Tchérznicki J. dr. Listy do młodzieńca o wyborze stanu	— 60
Witkiewicz Stanisław. Sztuka i krytyka u nas	2 50
Zapolska Gabriela. Fantazje i drobnostki	1 50

!!Praktyczne Podarki!!

!!NA GWIAZDKĘ!!

KSIĄŻKI dla dzieci i młodzieży, poleca

T. POPLAWSKI, dawniej J. Błaszowski,

Nr 24. Krakowskie-Przedmieście Nr 24.

UBEZPIECZENIE Posagu dla Dziewcząt

Ojcom, opiekunom i w ogóle osobom pragnącym zabezpieczyć przyszłość pańien, poleca się ubezpieczenie posagu

w Towarzystwie Ubezpieczeń

„ROSYA.”

Jeżeli naprzykład pragnie się ubezpieczyć dla 2-letniej dziewczynki posag 5.000 rs., mający być wypłaconym po jej dojeździe do lat 18-tu, to za takie ubezpieczenie należy wnieść do Towarzystwa Ubezpieczeń „Rosja” opłatę kwartalną rs. 58 kop. 63.

W razie śmierci wcześniejszej ubezpieczonego dziecka wpłacone kwoty zwracają się natychmiast.

Towarzystwo „Rosja” oprócz tego dopuszcza ubezpieczonych do udziału w zyskach. Odliczana corocznie część zysków, łącznie z narostami procentami, wydaje się jednocześnie wraz z ubezpieczonym posagiem, stanowiąc tym sposobem jego powiększenie.

Do dnia 31 Grudnia 1890 r. w Towarzystwie „Rosja” ubezpieczono dla 10.156 dziewcząt:

posagi na sumę ogólną 24,530,000 rs.

Dla chłopców w ten sam sposób ubezpiecza się kapitał; wypłacany im po dojeździe do pełnoletności lub sty-pendjum (renta) na wychowanie.

Deklaracje na ubezpieczenia przyjmują się i wszelkiego rodzaju wiadomości udzielają się w Zarządzie w St.-Petersburgu (Wielka Morska № 13), w Jeneralnej Reprezentacji w Warszawie (Marszałkowska № 144) i w agenturach Towarzystwa w miastach Królestwa Polskiego.

1915R

W MAGAZYNIE
JÓZEFA ADELFAANG,

Plac Żelaznej Bramy Nr 4, przy ogrodzie Saskim,
od dnia 9 b. m. we Wtorek, rozpocznie się

Wielka Wyprzedaż

rozmaitych: WSTAŻEK, KORONEK, TIULI, WBALEK, WOLANTÓW
KORONKOWYCH, AKSAMITÓW, PLUSZÓW, WELWETÓW angielskich,
ATLASÓW, KREP KOLOROWYCH i t. p.

KSIĘGARNIA NAKŁADOWA
S. LEWENTALA
w Warszawie, Nowy-Swiat Nr 41,
poleca następujące powieści
Marji Rodziewiczówny:
Dewajtis powieść współczesna,
uwieczniona na konkur-
sie „Kurjera Warszawskiego”.
Wydanie 3-cie, rs. 1 kop. 50.

Straszny Dziadunio po-
wieść nagrodzona na konkursie „Świ-
tu”. Wydanie 3-ie, rs. 1.

Kwiat Lotosu powieść. Wy-
danie 2-ie, rs.
1 kop. 20.

Zlecenia z prowincji Księgarnia uskutecz-
nia nietylko za uprzednim przesłaniem
pieniędzy, ale także i za zaliczeniem pocztow-
em. Na koszt przesyłki należy dopłacać
po kop. 20 za każdy tom.

Powieści powyższe nabywać można
we wszystkich znaczniejszych księ-
garniach.

PULK LITEWSKI
Lejb-Gwardji,

wzywa o przybycie we Wtorek dnia (7
Listopada) 9 Grudnia, o godzinie 11-ej przed
południem, do Kancelarii tegoż pułku, mie-
szczącej się w domu Koszar Ujazdowskich,
wszystkich życzących się podjąć dostawę

Produktów i Mięsa

na potrzeby niższych stopni pułku w 1891
roku. 2057r

Gwardziści

(Kapitan Wilson)

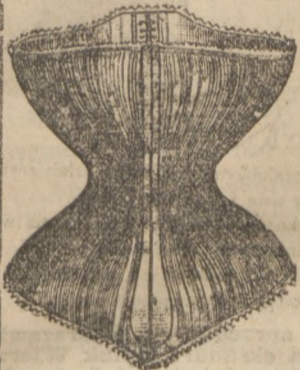
opereta Artura Sullivana

WALC na fortepjan . . . . . 40 kop.
POLKA na fortepjan . . . . . 30 kop.

Do nabycia w Kantorze Redakcji **Echa**
Muzycznego (Senatorska 26) i we wszyst-
kich księgarniach. 1949R

Praktyczny Podarunek NA CWIAZDKĘ!!

Wielki wybór gorsetów w najświeższych fasonach i z najlepszych ma-
teriałów po cenach przystępnych, poleca

FABRYKA GORSETÓW
WILHELMA STEINERA,

nagrodzona srebrnym medalem na Wystawie Paryskiej.
Obstalniki wykonywają się w przeciągu 24 godzin.
Fabryka wysyła na prowincję za zaliczeniem pocztowem. 2054R

Nowo wypuszczone Papierosy niesklejane

ALBA
i **MARS,**

w cenie 10 kop. za 10 sztuk,
oraz dawniejsze znakomicie ulepszone papierosy

NORMA,

Niesklejane Nr 7, Nr 10 i Nr 11,

poleca **FABRYKA TABACZNA**

BRACI POLAKIEWICZ.

UWAGA. Tytoń turecki, z którego powyższe gatunki papiero-
sów są wyrobione, pochodzi ze zbioru r. 1889, który, jak wia-
domo, pod względem dobroci należy do najpomyślniejszych w o-
statnim dziesięcioleciu. 2020R

Kąpiele dostarczane do mieszkań

z Kąpieli Książęcych przy ulicy Książęcej Nr 4.

Wanna od godziny 8 ej rano do 5-ej po południu rs. 1.
" od godziny 5-aj po południu do 10 wieczorem rs. 1 kop. 25.
Zamówienia czynione być winny na 3 godziny pierwej przed kąpielą.

Wanny marmurowe w Zakładzie z prysznicem lub bez, od
40 do 60 kop.—Abonament o 10 kop. taniej. 2035R

PAROWA FABRYKA

Octu Zbożowego

W WARSZAWIE,
Przedokopowa N° 36 (róg Nowowiejskiej),
Telefonu N° 456.

poleca **Oceł** w różnych gatunkach, **najzdrowszy, najtańszy i najodpowie-**
dniejszy do wszelkich przypraw kuchennych, jak również do **konserw i ma-**
rynat. Nabyć można w Fabryce i we wszystkich sklepach korzennych i spożyw-
czych w Warszawie i na prowincji. 1947R

BAZAR KOLONJALNY

Krakowskie-Przedmieście I, obok kościoła św. Krzyża,

Telefonu N° 423.

Poleca na nadchodzące ŚWIĘTA:

Cukier rabany najlepszy	funt 13 k.	Orzechy włoskie	funt 14 k.
Daktyla Bagdadzkie	" 25 k.	" tureckie	" 15 k.
Figi Sultańskie	od 25 k.	Ryż Patna zagraniczny	" 12 k.
Kawę Mokka	funt 70 k.	" Arakan	" 10 k.
" Ceylon	" 60 k.	Rodzynki Sultańskie	" 16 k.
" Perlową	" 65 k.	Sliwki francuzkie Guzol fils	od 25 k.
" Rio	" 45 k.	" węgierskie	" 20 k.
Makaron krajowy najlep.	" 12 k.	Ser Szwajcarski or. Ementhal	60 k.
" włoski	" 22 k.	" krajowy	" 25 k.
Mączkę	" 11 1/2 k.	" Litewski	" 25 k.
Migdały słodkie	od 35 k.	Sardynki Bileta	od 20 k.
Marmoladę wyborową	" 25 k.	Swiece stearyn. newsk. i pow.	22 k.

oraz **Octy, Oliwy, Musztardy krajowe i zagraniczne, Soje angielskie,**
Trufle, Plum pudding, jakoteż wszelkie konserwy i delikatesy.

Bakalje wyborowe funt od 30 kop.

PIERNIKI najlepszego wyrobu

Kupującym za rubla dodaje się 20% w towarze.

Czekoladki, Cukry deserowe, Marcepu-
ny, Fruits glacés oraz przybory na choinki w wielkim
wyborze, po niezwykle niskich cenach. 2015r

UWAGA. Od herbaty banderolowanej **K. C. Popowa** odstępuje
się 8% Perlowa i Klimuszyna 10%, począwszy od 1/2 funta.

F. ANGZEWSKI

Najstarsza Fabryka cukrów, karmelków, czekolady, marcepanów królewieckich, soków i konfitur, egzystująca lat 26,

Niecała Nr 4,

poleca Szanownej Publiczności wyroby swe codziennie świeże, w najprzedniejszym gatunku (ze smakami naturalnymi), w różnorodnych odmianach, stosownie do sezonu, po niskich cenach.

Na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia, przygotowuje się jak corocznie wielki wybór cukrów choinkowych etc.

Handlującym na prowincji, Cesarstwie i zagranicą, ustępuje się stosowny rabat. 1575

Mączka Nestla do karmienia dzieci.

Cena puszki rs. 1.

MLEKO zgęszczone NESTLA.

Cena puszki kop. 85.

We wszystkich Składach Aptecznych i Aptekach w Warszawie i na prowincji. Uważać na stempel niebieski i podpis Aleksandra Wenzel na puszkach.

Główny Agent na Rossję *Alexander Wenzel*

UWAGA. Za prawdziwość mączki i mleka, odpowiadam jedynie w puszkach, zaopatrzonych niebieskim stemplem i podpisem Aleksandra Wenzla, agenta na całą Rossję. 851R

HENRYK NESTLÉ w Vevey (Szwajcarja).

SKŁAD KORONEK i HAFTÓW

FIRMY

WANDA,

ERYWAŃSKA Nr 16,

otrzymał

Wełny na suknie bardzo tanie od 40 kop.

Flanele z różnych fabryk.

Barchany kolorowe i białe.

Płótna krajowe i zagraniczne.

Firanki—towary białe i kolorowe.

Tamże przyjmują się obstalunki całkowitych wypraw. 2007r

Wydawnictwo Gier i Zabaw Pedagogicznych

JULIANA MÜLLERA,

Senatorska Nr 24, wprost kościoła, wyszły **Nowości:**

„Halma” Nowa Gra.—Obrazki z perełek.—Ztuka wycinania deseni.—Kartograf, Szablony do rysowania Mapp. Zwierzyniec. 204R

Nowy Katalog obejmujący 140 Numerów na żądanie gratis, fr. neo.

Mleczarnia Zaborów,

produkcja od roku 1887.

Mleko centryfugowane i pasteryzowane, odpowiednie dla rekonwalescentów i osób chorych pod mianem Hygienicznego, obecnie oprócz powyższego dostarcza:

Mleko Sterylizowane,

oczyszczone poprzednio przy pomocy centryfugi i pasteryzacji przygotowywane, na Miodowej Nr 10, podług wskazówek i nadzoru lekarskiego.—Mleko to pozbawione zarazków chorobotwórczych i jako takie nadaje się szczególnie do karmienia niemowląt i ciężko chorych.—Cena za 1 litr kop. 15, za 1/2 litra kop. 8, za 1/4 litra kop. 5.—Sprzedaż odbywa się na miejscu w mleczarni Miodowa 10 i Miodowa 3, w składzie Wód Mineralnych W. Karpusińskiego. 159B

OGŁOSZENIE.

Podaje się niniejszem do wiadomości, iż w dniu 27 Listopada (9 Grudnia) r. b., o godzinie 11ej zrana, w Kancelarii 13-go Bielezierskiego pułku piechoty, mieszczącej się w koszarach rządowych przy m. Łomży, odbędzie się licytacja głośna na dostawę dla pułku mięsa i innych produktów. Zyczący przyjąć udział w licytacji, raczą przybyć w dniu oznaczonym do Kancelarii pułkowej, mając przy sobie wadium w ilości rs. 1,000 na mięso i tyleż na inne produkty, jako też dowód handlowy, dający prawo trudnienia się przedsiębiorstwami do wysokości 40,000 rs. rocznego obrotu. 2027r

Eleganckie umeblowanie Gabinetu męskiego

starożytne masywne, z drzewa orzechowego, prawie nowe urządzenie salonu, sypialni i jadalni, z powodu wyjazdu do sprzedania. Leszno Nr 33, mieszk. 4, od godz. 10 rano do 2 po południu. 2089R

Wina Węgierskie i Krymskie

raz analizowany jako prawdziwy wyrób z wina i przez powagi lekarskie zalecany.

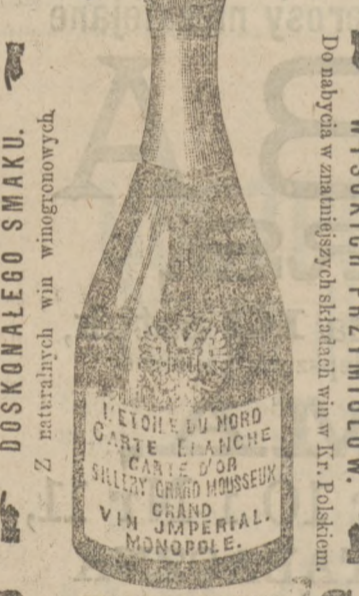
Lepszy

na cele lecznicze niż francuskie Koniaki, z których największa część z powodu wyniszczenia winnic przez filozę, tworzy się ze spirytusu kartoflanego. 614R

Tańszy, gdyż nie ciąży na takowym wysokie cło i transport około 2 rs. Jed butelki, otrzymane można wyłączenie w Składzie Win Braci Kempnerów, Długa nr 5.

Cena: 1/4 but. rs. 1.50, 1/2 kop. 80 1/4 kop. 40. gatunek wyższy 1/1 but. rs. 2.50 1/2 b. rs. 1.25 Skrzynki po 6 butelek, wysyłają się do wszystkich St. Dr. Zel. franco w Królestwie i Zachodnich guberniach Cesarstwa po rs. 9.

SIAMPAŃSKIE

DOSKONAŁEGO SMAKU.

Z naturalnych win winogronowych

Do nabycia w najbliższych składach win w Kr. Polskiem.

WYSOKICH PRZYMIÓŁÓW.

TOWARZYSTWA BEKMANI S. PETERSBURG

W nowo utworzonym Magazynie „A L'ART”, 15 Krakowskie-Przedmieście 15. Przedmioty nieznanne w Warszawie

„ENAMEL COLOURS” FARBY do EMALJOWANIA Każdy, bez nauki, może emaljować na terrakocie, szkłe, drzewie i skórze. Pudełko rs. 4.

PAPIER JAPONSKI NA REKLAMY. Japońskie Abażury 6 kop. Japońskie Podstawki 3 kop. Japońskie Serwetki 35 kop. tuzin. Japońskie Wachlarze 9 kop. Fotografje in 8 o obrazów 45 kop. Fototypy 8 k. do 1 rs. Obrazy. Oleodruki obrazki francuskie 3 k. !! FOTOCROMY!! Wysyłka na prowincję. 1588

Łyżwy systemu „Austria” za najpraktyczniejsze uznane przez pierwszych łyżwiarzy, sprzedają po 4 ruble parę F. Jercho i S-ka (Rembierz), Marszałkowska 120. 1574

UNIWERSALNY ŚRODEK do ODRADZANIA WŁOSÓW woda Pani S. A. ALLEN

Jest najwyborniejszym środkiem, działającym nawet na włosy siwe i zawięde i przywracający im blask i piękność młodości. Do nabycia we wszystkich perfumerjach i u fryzjerów. Główny skład i fabryka w Londynie, 114 & 116 Southampton Row.

Główna sprzedaż w Warszawie w Perfumerji Aleksandra Lipink, Wierzbowa róg Niecałej Nr 1 i J. Józefowicz, Nowo-Senatorska Nr 2. 371R

PRAKTYCZNY Kalendarz Biurkowy na 1891 r. nakładem Składu Papieru St. Winiarskiego w Warszawie, Nowy-Świat Nr 53, wyszedł i jest do nabycia we wszystkich znaczniejszych składach papieru i księgarniach. 1933R Cena ogzempiarza rs. 1.50.

OSTRYGI HOLENDERSKIE

codziennie świeże w Handlu Win, Towarów Kolonialnych, Delikatesów i Cygar Hawańskich Ant. Stępkowskiego, Wierzbowa Nr. 9. 1727r

Magazyn pościeli K. Szewbergera, Nowy-Świat Nr 49, poleca całkowite wyprawy jako też koldry, materace i łózka żelazne. Wielki wybór pierzy i puchu świeżo otrzymanych. 1505

Do sprzedania

Faetonik drażkowy, Wolancik na je inego koźia, oraz Faetoniki nowe i używane, budowane na dorożki i prywatnie, Furgon jatkowy, Platformy, Sanki fasonów petersburskich za bardzo przystępną cenę. Tamże przyjmują wszelkie obstalunki i reparacje. Twarda Nr 40

12 rozmaitych SANEK w fabryce powozów Karola Sommera, w Warszawie, Leszno 36. 1564

Serownia Kruszyna Borowno
J. O. Księcia Lubomirskiego i Spółki,
 przez Klomnice Dr. Żel. W.-Wied.,
 na bieżący sezon poleca wyroby mleczne najwytworniejszego smaku:
 SERY TWARDE: *Szwajcarski, Kruszyński, Litewski.*
 SERY MIĘKIE: *Kühbach, Schwarzenberg, Limburgski.*
 SERY DESEROWE: *Biomadour, Hagenberger, Grand Brie, Coulemiers, Cammembert, Neuf Chatel, Masło Roquefort* i t. p. 1747R
 Główny Skład w Warszawie,
W. TRYNISZEWSKI, Senatorska 8.

Warszawska Fabryka Dywanów.
Sprzedaż detaliczna po cenach fabrycznych, stałych
w Kantorze, Smolna Nr 11,
Dywany Smyrneńskie ręcznej roboty każdej wielkości,
Dywany Axminster rodzaj francuzki,
Dywany tak zwane *Angielskie.*
Dywany z molemi skazami po cenach niższych.
 Za trwałość wyrobów Fabryka gwarantuje. 2019R
Dywany naszego wyrobu przyjmujemy do reparacji.

F. ŁAPIŃSKI.
Najdawniejszy Handel Węgłem i Drzewem,

26 lat egzystujący, zakupił z kilku najlepszych kopalń, w znacznej ilości Węgle kamienne. — Złożone zapasy węgla w składzie (Okopowa Nr 2, Telefonu Nr 356) i każdodziennie regularnie nadchodzące transporty, dają możliwość obniżenia ceny węgla, na sprzedaż detaliczną, a mianowicie: Węgle grube i kostkowe Nr I (w średnich kawałkach) po kopiejek 30 za korzec, kostkowe Nr II (w mniejszych kawałkach) bez mialu, bardzo odpowiednie do kuchen i pieców, po kopiejek 25 za korzec, z odstawa natychmiastową.

Fabrykom i Zakładom większym, biorącym całymi wagonami, bez odstawy o kopiejek 10, z odstawa zaś o kop. 5 liczy się taniej na korcu. — Biorącym najmniej 2 wagony tygodniowo od ceny powyższej, jeszcze ustępuje się procent.

Wszystkie transporty ważone są w składzie na osteplowanej wadze, licząc po 240 funtów na korzec. 2044r

F. ŁAPIŃSKI.
 Kanter Główny, Jerozolimka Nr 63. — Telefonu Nr 468.

Rosyjskie Towarzystwo Ubezpieczeń

Kapitałów i Dochodów z 1835 r.

Jeneralna Reprezentacja na Królestwo Polskie
 w Warszawie, Bielańska Nr 4.

Przyjmuje na najdogodniejszych warunkach ubezpieczenia podług wszelkich możliwych kombinacji na życiu ludzkim opartych, jak również ubezpieczenia posagów dla dzieci, za które opłata ustaje z chwilą śmierci ubezpieczającego ojca lub opiekuna (A przy nadchodzącej Gwiazdce, jest to najodpowiedniejszy **Noworoczny Podarek**).

Wszelkich bliższych informacji udziela **Generalna Reprezentacja w Warszawie** oraz **Agenci** we wszystkich znaczniejszych miastach. 2055R

Nauka i wychowanie.

Adres kaucjonowanego biura rekomendacji Anauczyielskie Sikorskiej, Niecała 12, rekomenduje: nauczycieli, nauczycielki, bony. 3495r

Adres: Pierwszorzędne kaucjonowane biuro Anauczyielskie Sikorskiej, Niecała 12, rekomenduje: nauczycieli, nauczycielki, bony. 3402r

Adres pierwszorzędne biura nauczycielskiego Zaleski, Mazowiecka 10, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 13r

Artystyczno-rzemieślnicza szkoła żeńska, Jadwigi Przewońskiej, Niecała 10, nagrodzona medalem za najlepszy wykład wszystkich rzemiosł i najzgrabniejszy krój. Uczennice szybko odnoszą korzyści, ceny przystępne. 32536

Adres: Kaucjonowane biuro nauczycielskie Walerji Max, Kotzebue 2, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 34448

Do egzaminu na ochotników 2-jej kategorii i do kadetckiego korpusu przygotowuje doświadczony oficer. Krakowskie-Przedmieście 88, mieszkania 8, od godziny 3—6. 34665

Dyplomowana rękodzielnia kobieca Swinarskiej, Marszałkowska 123. Kursa górszarni, krawieczyzny. Krawatów, haftu, koronek, robót włóczkowych. 31745

Poszukuje się lekcji języka rosyjskiego lub angielskiego za francuzki. Kurjer Warsz. dla „Paryżanki.” 34613

Posredniczące biuro nauczycieli, guwernantek, bon, oficjalistów. Krakowskie-Przedmieście 7, Dąbrowska. 34587

Paryżanka udziela lekcji konwersacji francuskiej zbiorowej 3 razy tygodniowo, 2 godziny, 3 rs. miesięcznie. Rymarska 16. 34809

Zakład wychowawczo-gimnastyczny Marji Koller. Senatorska Nr 11, rog Nowo-Miodowej, dawny dom Roezlera. 3472r

Posady i prace.

Angielka inteligentna i wykształcona poszukuje miejsca do towarzystwa lub demiplace. Hoża 30, m. 7, od 11—2-jej. 34664

Były student poszukuje rządztwa domu. — Oferty „Rządca M.” kantor Kurjera. 34672

Bony francuzki i niemki, potrzebne są zaim na dobrych warunkach. Włodzimierska Nr 6, mieszkania Nr 11. 3550r

Bona niemka, muzykalna, poszukuje miejsca od Nowego Roku. — Łaskawe oferty przyjmuje biuro ogłoszeń. Senatorska 26, dla „Bony niemki.” 3539r

Była uczennica konserwatorium wiedeńskiego i praskiego, specjalnie solistka skrzypcowa, posiadająca grę na fortepianie, flocie i wiolonczeli, życzy znaleźć zajęcie na wsi na przystępnych warunkach. Listy adresować prosi: E. J. poste-restante Budin bei Prag (Pöhmen, Oesterreich). 3521r

Bona francuzka świeżo przybyła, znająca szycie, poszukuje miejsca. Zgoda 6, mieszkania 8. 34570

Do składania krawatów potrzeba zdolnej dziewczorami lub miesięcznie zaraz. Sienna 19, m. 9. 34746

Do pracowni sukien potrzebne panny zdadne do staników i okryć i maszyny do kroju sukien i kotraby posiadala rekomendacje pierwszorzędne magazynu. 34159

Do magazynu Clarisse Lardenoy potrzebna jest starsza panna uzdolniona do kroju sukien i kotraby posiadala rekomendacje pierwszorzędne magazynu. 34768

Gospodyni poszukuje miejsca od Nowego Roku, znająca się dokładnie na wszystkim. Łaskawe oferty w kantorze Kurjera Warsz. H. J. 34482

Ogrodnik z chlubnymi świadectwami życzyby sobie od Nowego Roku lub od 1-go marca przyjąć obowiązek. Oferty uprasza składać: Kroczańska 54, mieszk. 13. 34551

Osoba średniego wieku, skromnych wymagań, życzy sobie na przychodnią do domu prywatnego lub jakiego zakładu, może się zająć gotowaniem, praniem, dozorem dzieci, opieką słabej osoby. Wiadomość: Śliska Nr 46, mieszk. 5. 34813

Potrzebny samodzielny zarządzający majątkiem ziemskim; kaucja 2.000 rs. Wiadomość hotel Polski, Markiewicz, 4—6 wiecz. 34631

Potrzebna jest panna zdolna do staników. Ul. Karmelicka Nr 6, mieszk. Nr 29. 34817

Polka w wieku średnim, muzykalna, posiadająca dobrze język francuzki z konwersacją, nieco niemiecki, bardzo praktyczna, może zarządzać choćby największym domem i gospodarstwem, przytem trudnić się wychowaniem jednej lub dwóch dziewczynek do lat 12, szuka odpowiedniego zajęcia. Oferty pod adresem „Po ka” do Kurjera Warsz. 34611

Potrzebna jest zdolna krojczyni. Włodzimierska 10, m. 10. 34548

Potrzebny jest rządca do dużego majątku z kaucją 8.000 rs., która zabezpieczoną będzie na pierwszym numerze hipoteki. Byłby pożądanym kawaler albo żonaty bezdzietny. Wiadomość: Marjensztadt Nr 9, mieszk. 25, pomiędzy 4 a 6-tą po południu. 34593

Uczeń potrzebny do zakładu wyrobów mechaniczno-ślusarskich i okuć budowlanych. Chmielna 49. 3481r

Za wyrobienie posady szwajcara, woźnego lub na kolejach przeznaczam od 25 do 100 rs., mam dobre świadectwa i kaucję. Dyskreccja honorowa. Oferty przyjmuje kantor Kurjera Warsz. lit. Ł. 34703

Kupno i sprzedaż.

Adres: Herman i Grossman, 16 Mazowiecka, Fortepiany, organy. Sprzedaż ratami, wynajem. 2870r

Adres malarni oraz najtańszego w Warszawie składu porcelany i fajansu. Bracka Nr 20, Ryszard Fijałkowski. 1185r

Adres: Alfons Starzyński, Nowy-Świat 8. Fabryka galanterji rzeźbionej, malowanej i wypalanej, przyjmuje obstarunki w zakresie snycerstwa wchodzące. Wielki wybór talerzy. Handlującym rabat. 33220

Adres malarni i najtańszego w Warszawie składu porcelany St. Mioduszeńskiego, ul. Szpitalna 10. 3319r

Adres: Drexler, fabryka pościeli, dawniej Nowo-Senatorska 4, teraz Nr 2, po cenach przystępnych kołdry watowe, wołokowe, materace, poduszki, pierze, kapy, 16zka żelazne. Wata higieniczna z owczej woly. 3568r

A) Szafy sklepowe, bufety, żyrandole gazowe eleganckiej roboty, zdadne na wszelki proceder, tania do sprzedania. Oferty: kantor Kurjera „Okazja.” 34302

A) Materiały meblowe, serwety, kołdry, chodniki, wielki wybór! „najlepiej knpować” Marszałkowska 137, Giełżyński. 2800r

Adres. Orzechowy kredens używany za 18. 120, Długa Nr 5, m. 7. 34310

A) Ocetkiewicz, Niecała Nr 2, poleca po bardzo tanich cenach szlafroczy, matinee, bluzki i halki barchanowe i flanelowe, fartuszki strojne i gospodarskie, barchany, kretony, chustki ciepłe, wyroby włóczkowe, pończochy, pantofle ciepłe, parasole od rs. 1 i inne artykuły na gwiazdkę. 34684

Bilard z bilami i kijami do sprzedania. Wiadomość: Wspólna 19. 34652

Dla cukierników liście i różne dodatki do dupięczenia ciast, tortów i cukrów poleca fabryka liści i kwiatów D. Flejszera, Świętojerska 28. 34545

Do sprzedania kilka sztuk sanek petersburskiego fasonu, na jednego i parę koni, za cenę przystępną. Ul. Litewska Nr 8. 34571

Do sprzedania sanki, karety podwójne, factony, szarabany, bryczki nowe i używane. Ul. Śliska Nr 21 nowy. 34764

Dano w komis do sprzedania lando w bardzo dobrym stanie za cenę umiarkowaną. Krakowskie-Przedmieście Nr 44, wiadomość w kantorze powozów. 34881

Do sprzedania garnitur mebli, szafa, stół drozsuwany, lampa wisząca. Berga 3, mieszkania 16. 34823

Do sprzedania futro ełki za cenę przystępną. Podwałe Nr 26, m. 21. 34191

Encyklopedia powszechna Orgelbranda większa, 28 tomów, w oprawie, do sprzedania za przystępną cenę w księgarni H. J. Rosenweina, Marszałkowska 114, w Warszawie. 34352

Fabryki własnej suknał korty poleca A. Rudowski, Marszałkowska 151. 471r

Fortepian wiedeński dobry rs. 210. Twarza 7, m. 31. 34668

Fortepian koncertowy, rok używany, kosztował rs. 550, sprzedam za 360. Jasna 3, fabryka pianin. 33833

Franki najtańsze, białe, creme i kolorowe, wybór wielki, ceny stałe. „Pierwszy Specjalny Magazyn Franki” F. Bukowski i S-ka, Wierzbowa 1. 3320r

Fortepian bardzo dobry sprzedam lub wynajmę. Piwna 13, mieszka. 33. 34474

Fortepian czarny, krótki, ozdobny, systemu amerykańskiego, z krzyżowanymi strunami, z mechaniką angielską, prawie nowy, kosztował rs. 750, z powodu nagłego wyjazdu za rs. 430 do sprzedania. Ogrodowa № 23, m. 15, od godz. 1 do 4-ej. 34690

Fortepian Hofera tanio do sprzedania. Nowy-Swiat 41, m. 17. 34660

Fortepian A. Hofera, 7 oktav, dobry, tanio sprzedam. Leszno 18—65. 34815

Fortepian Kralla-Seidlera czarny, krótki, mało używany, bardzo tanio sprzedam. Trebacka 11—10. 34816

Futra dwa, szopy i skunksy, w dobrym stanie, na wysoki wzrost, do sprzedania. Nowolipki № 32, stróż wskaże, od 11-ej do 3-ej. Tamże garderoba męska. 34818

Faeton i wołancik używane, sanki nowe, do sprzedania. Krochmalna 55. 34824

Fortepian krótki, dobry, sprzedają za rs. 50. Jerozolimka 84, m. 12. 34830

Fortepian Blüthnera, łóżecko dziecięce z powodu wyjazdu do sprzedania. Zórawia 10, m. 12, od 11-ej rano, 3—5-ej. 3569r

Garnitur, szafy, łóżka, otomana, szeslong, stół, kredens, krzesła. Zielna 24. 34812

Garnitur tamakowy, kołnierz, mufka i sukienka jedwabna bordo. Zielna 24. 34811

Garnitur mebli orzechowych bardzo dobrej roboty tanie; także znaczenie białyni od 7 kop. Warecka 1, m. 3. 34167

Jest do sprzedania komoda o czterech szufladach, prawie nowa i sofa. Wiadomość: Kanonja 28, m. 6. 34411

Kasy ogniotrwałe 25%, tańsze od innych kenińców. Ul. Marszałkowska 125, Sikorski. 32376

Kupuję, sprzedają mało używane maszyny do szycia. Dzika 20, mieszka. 34. 34485

Wretony i juty w wielkim wyborze poleca fabryczny skład dywanów Kilynowicza, Mazowiecka 16. Ceny niskie. 2632r

Włozędy pokojowe, krzesła i kredens do sprzedania tanio. Elektoralna 23, w drugiej bramie. 34436

Kolekcję sztychów kolorowanych angielskich sprzedaję; od godz. 11—1-ej. Orla 4, mieszka. 14. 34680

Mebie za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustro, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biurko, szeslongi, firanki. Chmielna № 37, m. 30, przy rogu Marszałkowskiej. 34752

Mebie salonowe: garnitury czarne, orzechowe, fantazyjne, szafy, łóżka, umywalki, do jadalni dębowe, szafka lustrzana, biblioteczki, otomany i inne. Marszałkowska 119, w podwórzu, druga brama, mieszkania 15. 33923

Mebie za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustro, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biurko, szeslongi, firanki. Złota 3, róg Zgody, czwarty dom od Marszałkowskiej, mieszkania 4. 34825

Mebie tanio, garnitur czarny, orzechowy, otomana, szafy, komody, łóżka, kredens, krzesła, stoły, szafka. Mokotowska 59, przy Placu Aleksandra, stróż wskaże. 3553r

Mebie, kozeta, 6 krzesel, firanki. Nowy-Swiat 42, mieszkania 2. 34797

Mszale, garnitury, otomany, szeslongi, sofy, szafy, komody, łóżka, biurka i inne po niepraktykowanym niskich cenach. Krakowski-Przedm. 10, m. 6, wprost św. Krzyża. 34782

Mebie po zwiniętym magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, szafy, kredensy i inne za bezcen. Świętokrzyska 16, m. 13, w bramie na prawo. 34803

Mebie różne pozostawiono do sprzedania w składzie węgla, Twarda 37. 2785r

Otomany dwie dobrej roboty, każda inna i szeslong do sprzedania niedrogo. Miodowa 19, m. 1, oficyna na prawo. 34685

Poszukuję luster parę w ramach złotych, mogą być stare, konieczne szerokie i wysokie. Oferty z podaniem długości i szerokości proszę składać w kantorze Kurjera Warsz. lit. A. B. 39391

Pianino nowe do sprzedania oraz przyjmuje fortepiany i pianina do naprawy. Nowy-Swiat 66, Janiszewski. 32832

Poszukuję pianina taniego, fortepjanu krótkiego, oryginalnego. Włodz mierska 10, mieszkania 9. 34337

Pianino zagraniczne do sprzedania. Leszno № 9, mieszka. 7, od 10 do 3. 34561

Pies ceter-gordon półtoraroczny sprzedaje się za 50 rs. Karmelicka 17, m. 16 (5—7-ej po poł.) 34603

Rotunda opossumowa rs. 30, mufka i kołnierz sobolowe rs. 30. Krucza № 7, stróż wskaże. 3563r

Sprzedam tanio otomanę, szeslong, lustro, szymy po 40 kop. Zórawia 4, tapicer. 34422

Stare skrzypce do sprzedania. Wiadomość: Sul. Leszno № 1, stróż wskaże. 34421

Wachlarzo stanowczo najtańiej sprzedaje detalicznie skład J. Lukrec, ulica Leszno № 41. 33533

Interesa handl. i mająt.

Apteka z obrotem 2,400 rs. do sprzedania.—Wiadomość w składzie aptecznym Biernacki et Jacobson, Senatorska 32. 33381

Administrator resp. rządcą główny większych dóbr, szuka posady. Kształcił się za granicą praktycznie w gospodarstwach niemieckich i u jen. Chłapowskiego w Turwi, teoretycznie na akademji w Pruszkowie, następnie zarządzał samodzielnie przez kilkanaście lat tu w kraju większemi dobrami. Adresować proszę do Kurjera Warszawskiego dla „Skarbka.” 34610

Apteka centralna na prowincji, z domem murowanym, jest do sprzedania. Wiadomość w składzie aptecznym Jacobson i Biernacki, ul. Senatorska. 33882

Do powiększenia warsztatu ślusarsko-mechanicznego i odlewni metali, dla wyrobienia armaturowych robót i innych, specjalista praktyk poszukuje wspólnika z 1,500 rs. Oferty proszę złożyć: kantor Kurjera pod „Wspólnik 1500.” 34837

Do sprzedania kawiarnia z bilardem. Mostowa 29. 33552

Do energiczniejszego ożywienia interesu potrzebne są 2—3,000 rs. Interes procentuje się dobrze, egzystuje lat wiele. Procent zapewnia się dobry. Wiadomość: ul. Hoża № 38, m. 27, od 4—6-ej. 34553

Duży skład węgla do sprzedania z powodu interesów familijnych, z zapasem zimowym za 1,800 rs. Wiadomość: Marszałkowska № 94, w sklepie jubilerskim p. Słizowskiego. 34617

Fabryka czynna, istniejąca lat cztery, produkująca towar codziennego użytku dla wielkich zakładów przemysłowych, do sprzedania. Kapitału potrzeba rs. 10,000. Wiadomość: ul. Senatorska № 11, stróż Stanisław wskaże. 34616

Jest do sprzedania handel win i towarów kolonialnych w dobrym punkcie, z wyrobioną klientelą. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. P. K. 33567

Jest do sprzedania sklep wiktualów z powodu dwóch interesów. Ulica Elektoralna № 43. 34807

Korzystne kupno domów i majątków ziemskich. Kto chce kupić tanio, proszę piśmieniem lub osobiście zgłosić się do polnooienika, Marszałkowska № 136, m. 15, od 4-ej do 6-ej. Tamże do lokacji kapitał rs. 80,000 częściowo. 34177

Kawiarnię z bilardem, dobrze procentującą, sprzedam. Wiadomość Nalewki № 43, w maglach. 34440

Kantor przewozowy Z. Morzycki i S-ka, Piłomackie 4, poleca skrzynie i pudełka pocztowe własnego wyrobu, uskutecznia opakowanie, przeprowadzki, odbiory i ekspedycje kolejowe i pocztowe. 3520r

Magle do sprzedania. Wiadomość: ul. Dzielna № 17. 34318

Potrzeba w styczniu 1891 r. 8,000 rs., 70% na spłacenie № 1 hipoteki ziemskiej po Tow. Kred. Zabezpieczenie pewna. Szczegóły podane będą po otrzymaniu ofert. Kantor Kurjera Warszawskiego dla K. D. K. Bez pośrednictwa. 34542

Pralnia kilkanaście lat egzystująca do odstąpienia. Wiadomość: Rybaki № 12, u stróża. 34469

Piekarnia z filjami i dobrymi gospodami, furgonami, koniami, do sprzedania. Oferty złożyć w kantorze Kurjera pod lit. L. L. 34606

Propinacja do wydzierżawienia na dogodnych warunkach od Nowego Roku w Brwinowie, przyst. kolei warsz.-wied. Wiadomość na miejscu. 3502r

Rubli 15,000 potrzeba na pierwszy numer hipoteki nowobudującego się domu znacznej wartości, przy pierwszorzędnej ulicy położonego. Oferty sub „Pożyczka” przyjmuje kantor Kurjera. 34586

Rubli 1,000 do 2,000 potrzebne są do powiększenia handlu hurtowego, dobrze idącego i znanego już w Warszawie. Ktoby takowe posiadał, raczy złożyć swój adres w kantorze tegoż pisma pod adresem R. D. 2. 34633

Skład wódek w dobrym punkcie z powodu wyjazdu jest do sprzedania. Wiadomość: Książca 10. 34656

Sklep wiktualów do sprzedania za rs. 140.—Ulica Pańska 89. 34604

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania. Wiadomość: Hoża 78, m. 24. 34605

Sklepik wiktualów do sprzedania, piekarni, sklepi komerne i pensji 10 rs. Ulica Ordynacka № 14, mieszkania № 6. 34692

Sklep wiktualów do sprzedania. Wronia № 21. 3537r

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do odstąpienia za rs. 1,800. Wiadomość: Krak. Przedm., w kiosku obok Kopernika. 34467

Sklep spożywczy dobrze procentujący do odstąpienia w każdym czasie. Marszałkowska № 92. 34465

Sklep kapeluszy damskich do odstąpienia z powodu słabości. Bracka 11. 34350

Sklep spożywczy za 350 rs. Ulica Złota № 26. 34619

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania. Koszykowa № 36. 34543

Z powodu słabości brata jest do odstąpienia dystrybucja z materiałami piśmieniemi za bardzo przystępną cenę. Wiadomość: Plac Sasaki № 5. 34590

Lokale.

A. Wróblewski i S-ka, kantor przewozowy, Trebacka 11, Filja Nowy-Swiat 12. —Zalążnia przeprowadzki, opakowania, przewóz mebli. 14r

Apartment z 8-u pokoi, przedpokojem, kuchnią, łazienką, spiżarnią, 2-ch piwnic, przy Alei Jerozolimskiej 31, na 1-m piętrze, z meblami lub bez mebli, z powodu wyjazdu jest do odstąpienia, na czas od 1 stycznia do 30 czerwca 1891 roku. Obejrzeć można codziennie od godziny 11 do 5-ej. 34189

Dwa pokoje umeblowane do wynajęcia. Włodz mierska № 2, m. 6. 34459

Mieszkanie nowo-wyrestaurowane na 1-m piętrze, złożone z 10 lub 12-tu pokoi do wynajęcia od każdego czasu; 7 pokoi nowo-wyrestaurowanych na 1-m piętrze, do wynajęcia od każdego czasu. W razie żądania do powyższych mieszkań mogą być dodane: stajnia i wozownia. Wiadomość: Aleja Ujazdowska № 17, mieszkania 2. 34673

Na Lesznie: ogród na bawarję, stajnia, wozownia dla doróżkarza, plac na węgle. Wiadomość: Marszałkowska 136, m. 15. 34176

Od Nowego Roku do wynajęcia dwa pokoje, z osobnym wejściem, na parterze od frontu. Cena rs. 12 miesięcznie. Wiadomość: Zórawia № 45. 34719

Obszerny magazyn 1,200 łokci kwadr. powierzchni, na skład cukru, woli, konopi i t. p. do wynajęcia w obrębie zakładów młynarstwa parowego, Jerozolimka № 9. Wiadomość w kantorze zakładów. 34614

Poszukuje się mieszkania. Małżeństwo bezdzietne lubiące nadzwyczaj spokój i porządek, poszukuje zaraz lub też od Wielkiej Nocy mieszkania, składającego się z 4 do 5 pokoi, z wszelkimi wygodami, w okolicy placu Teatralnego do Alei Jerozolimskiej.—Oferty z wymienieniem ceny, składać w kantorze tegoż pisma pod literami E. K. I. 10. 34602

Poszukuje się pokoju z oddzielnym wejściem, dla spokojnej kobiety, z meblami lub bez. Oferty: Kurjer Warsz. dla M. P. 34612

Póg Alei Róż i Ujazdowskiej № 1—7, dom Nowiński, do najęcia od Nowego Roku 3 pokoje, przedpokój, obszerna kuchnia, 2 pałazę, kiozet, wirydarz, widok na aleję i ogrody, spokojność, wyborne powietrze, punkt arystokratyczny. Tramwaje, rub. 300 rocznie. U stróża wiadomość. 34480

Sklep dla krawca lub szowca z mieszkaniem w ładnej okolicy. Plac duży oparkiony do wydzierżawienia. Fabryczna 24, dom hr. Ronikiera. 33945

Salon umeblowany, na parterze, o 3-ch oknach, może być z obiadaniami, osobne wejście, z obsługą i wygodami. Aleje Jerozolimskie № 35, mieszka. 1. 31600

Sklep obszerny o dwóch wystawach z trzema pokojami i przedpokojem, dwie piwnice, oraz mieszkanie na dole, sześć pokoi, przedpokój, kuchnia: piwnia i wozownia, bardzo dobre dla dużego kantoru do wynajęcia w każdym czasie. Królewska № 6. 34000

Sklep narożny z mieszkaniem, skład murywanym, obszerne, z wygodnym wjazdem, oraz skład murywany, sklepiony, do najęcia. Wiadomość: Śliska № 35. 31659

Stacja dla konserwatystki od Nowego Roku, fortepian dobry Maleckiego, może być z nauką. Hoża 20, m. 3. 34594

Wspólny salon i sypialny przy wzdowie, z całodziennym utrzymaniem. Świętokrzyska № 9, 12. 34584

Zaraz pokój frontowy, elegancko umeblowany, usługa, opał, samowar, 1-e piętro, mieszkania 3, Wilecza 6. Tamże mundur uczniowski. 34350

6 pokojów z wszelkimi nowoczesnymi wygodami. Ulica Zielna 41, dom za Nowo-Zielną. 34452

Doniesienia rozmaite.

Artysta baletu, Ludwik Adlerjudziela lekcytańca. Ulica Nowolipie 28. 3559r

Antresola domu hr. Krasińskiego Wierzbowa № 3. Jubiler Schönbelder. Przyjmuje wszelkie obstalunki i naprawy. 33445

Akuszerka b. starsza instytutu położniczego przyjmuje panie spodziewające się słabości bez legitymacji, słabość, umieszczenie dziecka 15 rs., radzi w zakresie swej specjalności. Złota 16, mieszkania 4. 34677

Akuszerka przyjmuje na słabość, kurację, Aczas dłuższy bez legitymacji, umieszczenie dziecka, ceny przystępne. Chłodna 21. 34814

Gr. Jabłkowscy. Hoża 14. —Piłtna, barbańcy, wyroby wełniane, pończosznice, hafty. 34367

Bizuterję imitacyjną, do złudzenia naśladowującą prawdziwą, tanio i gustownie, na gwiazdkę poleca A. Chojnacki, Marszałkowska róg Chmielnej. 34791

Chłopczyk ładny 1 1/2 roku, jest do oddania na własność. Sosnowiec poste-restante № 105 L. M. 34838

„Couturiers” rocznie rs. 10. Nationale rocznie rs. 4. półrocznie 2,50, kwartalnie 1,50, numer 15 kop. Kottecki, Graniczna 12. 34728

Dla dzieci świeżo wydany Wybór Zagadek. Cena kop. 10. Księgarnia Guranowskiego, Senatorska 32. 33700

Gundelach Walentyna, Nowy-Swiat 60, suknie wieczorowe, kostjomy, żakiety, okrycia, futra wykończą elegancko podług ostatniej mody—ceny umiarkowane. 32985

Herbatę lądową w wyborowych gatunkach, Horaz cukier i kawę poleca skład herbaty chińskiej J. Z. Ratyńskiego, Jerozolimka 84, w Warszawie. 34734

Ktoby sobie życzył wziąć za swoją dziewczynkę mającą lat 8, a drugą mającą lat 4, sieroty obie. Adres: Chłodna 62, m. 31. 34772

Wilk panów lub pań mogą mieć obiady przykawatne, zdrowe. Krucza 46, mieszkania 10, drugi dom od Alei Jerozolimskiej. 34625

Łalki gustownie i tanio ubierają się w pracowni kwiatów Małkowskiej, ulica Senatorska № 28. 34027

Massażystka A. Niewiarowska przyjmuje od 4—7, Senatorska 22, 12. 33165

Na gwiazdkę! Staniki trykotowe (Jersey), sukienki i ubranka dla chłopczyków, z ubiegłego sezonu, oraz wyroby pończosznice sprzedają po niebywale niskich cenach. M. Poltawska, Trebacka № 4. 33798

Na „Gwiazdkę” niżej kosztu wysortowane staniki trykotowe w wielkim wyborze. Marszałkowska 129, oficyna. 34488

Odmrożenie goi niezawodnie masę z aptek F. Dziechcińskiego, Krakowski-Przedmieście № 59, w Warszawie. 3496r

Poszukuję fortepianu do egzercytowania się w okolicy Saskiego Placu. Krakowski-Przedmieście № 40, mieszka. 25. 34819

Poszukuję się towarzysztwa do Meranu na wspólny koszt. Nowy-Swiat № 16, mieszkania 19. 34822

Romiza. Nowy-Swiat № 37, poleca wygodne i powozy najtańiej: śluby, wieczory, bale ect. Romiza do sprzedania tanio każdego czasu. 33870

Rs. 20 nagrody. W przejeździe z ulicy Królewskiej na Miodową № 1, d. 5 b. m. o godz. 6-ej wieczorem zgubiono pierścionek złoty z brylantem. Łaskawy znalazca zechce takowy zwrócić do magazynu jubilerskiego G. Radko i A. Zolishawski, za powyższą nagrodą. 3560r

Szkorzone wyroby, jako to: pigułaresy, papiernosnice, portmonety, woreczki i t. p. praktycznie ra gwiazdkę poleca A. Chojnacki, Marszałkowska róg Chmielnej. 34789

„Tramwaj” ulubiony kalendarzyk humorystyczny wyszedł. Liczne szkice kolorowe; tekst szerzo do wzięcia, kop. 20. Skład główny: księgarnia Centnerswera. 34648

Walonkowe buty, pantofle, czapki, rękawiczki—do polowania, podróży i chorych, poleca Broymeyer, Królewska 1. 33134

Wachlarze najrozmaitsze paryskie i wiedeńskie, jako stosowny подарок na gwiazdkę, w wielkim asortymencie i tanio, poleca A. Chojnacki, Marszałkowska róg Chmielnej. 34790

Wina węgierskie w handlu J. Korneckiego, Marszałkowska 107, róg Chmielnej. 3351r

Wyżymaczki specjalnie naprawy najtańiej, z gwarancją roczną. Fabryka galanterji metalicznej Emanuela Golaszewskiego, Chłodna № 21. 32122

Zginął mops złoty, mordka czarna, w obroży skórzanej z zameczkiem. Wabi się „Mops”. Znalazca raczy odprowadzić: Jerozolimka 80, mieszkania 7. 34653

Zalobnych kapeluszy wyprzedają od rs. 1 do 2-ch. Chmielna 62, m. 33. 34780

4 owiartki losu do odstąpienia. Krakowski-Przedmieście № 8. Restauracja. 34463